

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 22/16
Møtedato: 15.03.2016
Journalnummer: 2016/2945

Årsrapport for utdanning 2015

I tillegg til årsplan og årsrapport som er interne arbeidsdokument ved fakultetet, er fakultetet hvert år pålagt å avgi forsknings-, forskerutdannings-, og utdanningsmelding til UiB sentralt der det rapporteres om oppnådde resultater i året som har gått og prioritering av tiltak i året som kommer, etter bestemte parametere UiB har fastsatt. For å rasjonalisere arbeidet og minske antallet planer og rapporter, har studiedekanen og studieseksjonen fra og med 2015 utformet årsplan og utdanningsmelding i sammenheng.

Utdanningsmeldingen 2015 skal avgis innen 10. april, og studiedekan og studieseksjonen ber styret om fullmakt til å utarbeide utdanningsmeldingen med utgangspunkt i årsrapporten for utdanning 2015, årsrapport for digitalisering 2015 (sak 25/16) og årsplanen for utdanning 2016 (sak 23/16). Utdanningsmeldingen har en begrensning på 2 A4-sider.

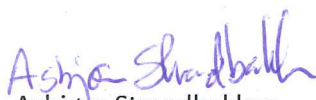
Vedlagte årsrapport for utdanning ble behandlet i Studieutvalget 03.03.2016, med følgende uttale:

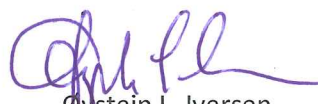
«Studieutvalget anser at rapporten gir et godt inntrykk av høy aktivitet. Den synliggjør en utvikling over tid både med hensyn til de oppgaver som løses og måten de løses på. Det er av betydning at fakultets rammebetingelser og ressurser synliggjøres på denne måten. Utvalget har ingen merknader til at rapporten presenteres for fakultetsstyret slik den foreligger her.»

Dekan og fakultetsdirektør konstaterer at årsplanen for 2015 er fulgt opp på en god måte og at det er nedlagt et omfattende og kvalitativt godt arbeid. Dekan og fakultetsdirektør vil invitere fakultetsstyret til å gjøre slikt

vedtak:

Fakultetsstyret tar årsrapporten for utdanning 2015 til orientering. Fakultetsstyret gir studiedekanen og studieseksjonen fullmakt til å utforme utdanningsmeldingen 2015 på bakgrunn av årsrapporten for utdanning 2015, årsrapport for digitalisering 2015 og årsplanen for utdanning 2016.

Asbjørn Strandbakken
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

03.03.2016

INTØ og studieseksjonen

Vedlegg:

Årsrapport for utdanning 2015

UiB-bestilling på utdanningsmelding 2015 med tillegg

ÅRSRAPPORT FOR UTDANNING 2015

1. INNLEDNING

Årsrapport for utdanning 2015 gir en oversikt over studiedekanens og studieseksjonens arbeid i perioden mars 2015 til og med februar 2016. Arbeidet det rapporteres om er gjort med utgangspunkt i årsplan for utdanning som ble vedtatt av fakultetsstyret i mars 2015, etter først å ha blitt behandlet i studieutvalget. Årsplanen har fungert som et retningsgivende dokument for studiedekanens og studieseksjonens arbeid, og har vært et redskap for å identifisere hvilke områder som skulle prioriteres for å realisere fakultetets utdanningsstrategi. Årsrapporten viser at det har vært svært høy aktivitet ved fakultetet.

1.1 Sammendrag

I 2015 har fakultetet innført digital eksamen og er spydspiss ved UiB på dette området. Fakultetet har implementert det nye læringsstøttesystemet Canvas (Mitt UiB) på 1. studieår. Toårig masterprogram har blitt permanent. Masterprogrammet i rettsvitenskap ved UiB er fortsatt det 3. mest populære studiet i landet. Studieseksjonen har effektivisert og forenklet søknadsprosess og saksbehandling på en rekke områder. Nytt digitalt registreringsskjema for undervisningsønsker fra undervisere er på plass. Studieseksjonen har lagt om veiledningen om utveksling slik at denne både er mer effektiv og tjener flere studenter, det er knyttet nye kontakter i India, og Kina-samarbeidet og USA-samarbeidet utvides. Fakultetet setter nye rekorder for inn- og utreisende studentmobilitet semester for semester.

Saksbehandlingsrutinene for klagesensur er endret etter at fakultetet har gjort seg flere erfaringer med blind klagesensur. Utfordringer knyttet til spesialemnene er kartlagt og konkrete grep er tatt fra nyttår. Arbeidsgruppelederne følges tettere opp, studentmottaket er videreutviklet og fakultetet kjører nå to kandidatarrangement på samme dag.

Både studieseksjonen og resten av administrasjonen har arbeidet med et verdi- og kulturprosjekt høsten 2014 som ble ferdigstilt for hele administrasjonen våren 2015. Studieseksjonen lever opp til verdiene Kunnskap, Kreativitet, Engasjement og Effektivitet.

2. STUDIEKVALITETSTILTAK

2.1 Utredning av ny studieordning

Fra årsplanen: Studieordningskomiteen som har utredet spørsmålet om en potensiell deling av dagens femårige integrerte masterprogram i en treårig bachelorgrad og en toårig mastergrad overleverte sin innstilling 11. februar 2015.¹ Komiteen anbefaler ikke en deling, men foreslår likevel en studiemodell som innebærer store endringer i dagens masterprogram. I løpet av 2015 må det avklares om, og eventuelt på hvilken måte, forslaget fra studieordningskomiteen skal følges opp.

¹ <http://www.uib.no/jur/62628/utredning-av-ny-studieordning-2014%e2%80%932016>

Rapport: Fakultetsstyret behandlet Delinnstilling I fra Studieordningskomiteen 17. mars og bestemte at innstillingen skulle sendes på høring. Det kom inn 24 høringssvar. 9. juni behandlet styret saken igjen, og vedtok at hovedtrekkene i Delinnstilling I beholdes i det videre arbeidet. Samme komite ble oppnevnt til å videreføre arbeidet, og 24. august konstituerte komiteen seg igjen. Den holdt et allmøte 27. august. På grunnlag av høringssvarene og signalene i allmøtet, utarbeidet komiteen et forslag til videre plan som ble lagt fram for fakultetsstyret og vedtatt der den 8. september. Delinnstilling II vil ventelig presenteres for fakultetsstyret våren 2016. Fortsatt gjenstår mye av arbeidet med formell struktur for eventuell ny studieordning. Dette kan vise seg å være et relativt stort arbeid, og det er nå mindre realistisk med oppstart fra 2017.

2.2 Studiekvalitetsseminar

Fra årsplanen: *De siste tre årene har det blitt avholdt et studiekvalitetsseminar tidlig i januar. I 2015 vil seminaret bli avholdt i september. Målgruppen for seminaret er de kursansvarlige for obligatoriske emner, studieseksjonen og representanter fra Juridisk studentutvalg (JSU). Hovedtemaet på seminaret vil være bruk av digitale verktøy i undervisningen. I tillegg vil seminaret være en arena for å følge opp momenter fra kursgjennomgangen på obligatoriske emner, som ble gjennomført i perioden november 2014 – januar 2015.*

Rapport: Fordi det viste seg å være umulig å finne egnet dato i september eller senere, som passet for alle involverte parter, har det ikke blitt avholdt studiekvalitetsseminar i perioden.

De innspillene som fremkom i kursgjennomgangen av obligatoriske emner følges opp i studiedekanens og studieseksjonens daglige samarbeid med de kursansvarlige, og det har følgelig ikke vært behov for en mer samlet oppfølging og gjennomgang av innspillene.

Det er startet opp en møteserie med de emneansvarlige på hvert studieår der de pedagogiske mulighetene med ulike digitale format, samt ny digital læringsplattform presenteres.

Universitetspedagogikk bidrar også inn i disse møtene som arrangeres i samarbeid mellom visedekan for utdanning og for digitalisering og studieseksjonen.

2.3 Masteroppgave

Fra årsplanen: *I 2013 og 2014 ble det vedtatt endringer i undervisningsstrukturen for JUS399 Masteroppgave.² Noen av endringene ble iverksatt allerede våren 2014 mens de øvrige ble iverksatt fra høsten 2014. Ytterligere endringer ble iverksatt fra våren 2015. I 2015 vil vi videreutvikle rutiner og prosedyrer, samt høste erfaringer fra de iverksatte tiltakene. På grunnlag av erfaringene vil vi vurdere behovet for justeringer.*

Fakultetet har i samarbeid med UiT og UiO utarbeidet nye læringsmål, retningslinjer til veileder, retningslinjer til sensorene og karakterbeskrivelser for masteroppgaver. Disse vil bli fremlagt for fakultetsstyret til realitetsbehandling i løpet av våren 2015.

Rapport: Studieseksjonen har innhentet tilbakemelding på de nylige endringene i opplegget for masteroppgave fra studentene som leverte i desember 2015. Studentenes tilbakemeldinger ble gitt i

² Sak 95/13 i fakultetsstyremøte 10.12.2013: <http://www.uib.no/jur/22021/m%3b8teinnkallinger-og-protokoller-2013> og sak 86/14 i fakultetsstyremøte 16.12.2014: <http://www.uib.no/jur/50495/m%3b8teinnkallinger-og-protokoller-2014>

spørreskjema som skal gjennomgå i samarbeid med de emneansvarlige i løpet av vårsemesteret 2016.

17. mars 2015 vedtok fakultetsstyret fellesprosjektets læringsmål, karakterbeskrivelser, veiledning til veileder og veiledning til sensorer. Man ba også om å få en sak til møtet 9. juni 2015 om framdriften ved de andre juridiske fakultetene. I sak 51/15 vedtok man å gjøre endringene gjeldende hos oss fra høstsemesteret 2015. Tromsø har vedtatt en tilpasset versjon av fellesprosjektet. Oslo har vedtatt fellesprosjektet i alle hovedtrekk, med unntak av karakterbeskrivelser. De beholder de nasjonale beskrivelsene også for masteroppgaver. Nye retningslinjer og karakterbeskrivelse er publisert hos oss og formidlet til veiledere og sensorer fra og med H15. En statusrapport kommer til studieutvalget og fakultetsstyret i mars 2016. De tre fakultetene utveksler karakterstatistikk for masteroppgaver på 30 studiepoeng. Fellesprosjektet anses slutført og vi er i ordinær driftsfase.

2.4 Rekruttering av studenter

Fra årsplanen: I mars 2015 arrangeres det for første gang åpen dag ved Universitetet i Bergen for elever i videregående skole. Fakultetet har utarbeidet et eget program som gir god informasjon om masterprogrammet i rettsvitenskap, og som kan bidra til at elevene i videregående skole gjør et informert valg.³ Dette arrangementet er et tiltak som kan bidra til at vi rekrutterer de riktige studentene.

Rapport: 5. mars 2015 arrangerte universitetet og fakultetet første gang felles Åpen dag. Over 100 elever fra videregående skoler besøkte fakultetet. Vi hadde to økter med samme program. Elevene fikk først en omvisning på fakultetet. Deretter holdt stipendiat Morten Nadim en strafferettsquiz, før student Charlotte Høgnes fra infosenteret ga elevene en presentasjon av jusstudiet. Studieadministrativ avdeling sendte ut en spørreundersøkelse i etterkant av dagen. Det var få elever som svarte på undersøkelsen, men av de som svarte var de fleste som deltok fornøyd med opplegget.

På bakgrunn av gode tilbakemeldinger og erfaringer i 2015 er det bestemt at arrangementet Åpen dag videreføres og blir et årlig arrangement ved Universitetet i Bergen. Åpen dag 2016 holdes 9. mars. 200 elever fra videregående skoler har meldt seg på arrangementet som skal holdes ved Det juridiske fakultet, og det vil si at begge øktene er fulltegnet.

2.5 Godkjenning og oppfølging av sensorer samt tildeling av oppdrag

Fra årsplanen: Det er studiedekanen som står for den fortløpende godkjenningen av nye sensorer i henhold til vedtatte retningslinjer.⁴ Det er behov for en gjennomgang av retningslinjene for godkjenning av sensorer og rutine for oppfølgingen av disse. Det må også utarbeides en rutine for hvordan man formelt skal informere sensorer om at de tas ut av sensorregisteret. Arbeidet er påbegynt og forslag til reviderte retningslinjer og rutiner vil bli lagt frem for de formelle fakultetsorganene i løpet av 2015.

Rapport: Arbeidet med å videreutvikle sensorrekrutteringen og -oppfølgingen ble påbegynt våren 2015 og er et samarbeid mellom studieseksjonen og studiedekanen. Kvalitetssikring av sensorene er

³ Mer info om Åpen dag ved Det juridiske fakultet: <http://www.uib.no/jur/85339/%C3%A5pen-dag-ved-det-juridiske-fakultet>

⁴ Retningslinjer for valg og godkjenning av eksterne hjelpelærere og sensorer: <http://www.uib.no/jur/23644/retningslinjer-valg-og-godkjenning-av-eksterne-hjelpel%C3%A6rere-og-sensorer>

nært knyttet til den pågående prosessen med kvalitetssikring av sensur og klagesensur (se punkt 2.6.).

Høsten 2015 har studieseksjonen i samarbeid med studiedekanen, utarbeidet nye retningslinjer for godkjenning av sensorer og undervisere, og nytt svarbrev til potensielle sensorer.

De eksisterende retningslinjene er utdaterte og ikke i samsvar med hvordan prosessen reelt sett er – og bør være – i dag.

De viktigste punktene som foreslås i de nye retningslinjene er som følger:

- Formalisering av kravet om to års arbeids- eller undervisningserfaring for sensorer som skal ta sensur eller undervise på emner på 1. – 4. studieår og spesialemer.
- Presisering av at ansvaret for rekruttering av nye sensorer og undervisere primært er et faglig ansvar.
- Ansatte med førstestillingskompetanse i rettsvitenskap kan nå brukes som sensorer og undervisere uten først å bli godkjent av studiedekanen.

Videre har man tidligere kunnet bli godkjent kun som veileder, og ikke sensor, for masteroppgaver. Dette er et noe kunstig skille som har vært vanskelig å forsvare, og dette er dermed foreslått endret, slik at hvis man godkjennes som veileder for masteroppgaver, godkjennes man også som sensor.

Forslaget til nye retningslinjene vil bli lagt frem for studieutvalget og fakultetsstyret i mars.

2.6 Kvalitetssikring av sensur og klagesensur

Fra årsplanen: Etter at endring i Universitets- og høyskoleloven trådte i kraft 1.8.2014, gjennomføres nå klagesensur som blandsensur.⁵ Erfaringene så langt viser at det gjøres flere endringer nå enn under systemet hvor klagekommisjonen hadde kunnskap om opprinnelig karakter. Endringene skjer både til gunst og ugunst. I tillegg har vi sett noen få tilfeller av større avvik, det vil si at karakterspriket mellom ordinær sensur og klagesensur er på to karakterer eller mer. Andre fakulteter og andre institusjoner⁶ gjør de samme erfaringene og saken er allerede under debatt⁷. Fakultetet har allerede fulgt opp med tiltak som at klagesensor får tilsendt et utvalg oppgaver fra ordinær sensur som kan danne referanse for nivået i sensuren. Avvikene mellom ordinær sensur og klagesensur overvåkes nøye, og det vil i samråd med de kursansvarlige bli vurdert om ytterligere tiltak må settes inn for å sikre kvaliteten både på sensur og klagesensur. Også i dette arbeidet vil vi ha tett dialog med JSU. (...)

Rapport: I studieåret 2014/2015 hadde vi tilsammen 1209 sensurklager. Av disse førte 649 til vedtak om endring. Det gir en endringsrate på 54 %. 466 sensurvedtak (16 %) ble endret til gunst, mens 183 sensurvedtak (28 %) ble endret til ugunst. Til sammenligning mottok vi i 2013/2014 825 sensurklager. Av disse førte 186 til vedtak om endring (157 til gunst/29 til ugunst), noe som gir en endringsrate på 23 %. I 2012/2013 var endringsraten på 16 % og i 2011/2012 17 %.

Flere tiltak for kvalitetssikring av sensur – ordinær så vel som klage – har vært utprøvd etter innføringen av blandsensur. Vi arbeider nå med å samle erfaringer, både fra sensurresultatene og

⁵ LOV-2014-06-20-55 Lov om endringer i universitets- og høyskoleloven: <https://lovdata.no/dokument/LTI/lov/2014-06-20-55>

⁶ <http://universitas.no/nett/60283/gikk-fra-b-til-stryk> og

⁷ <http://universitas.no/kronikk/60104/blind-klagesensur-fra-c-til-f>

emneansvarlige med hensyn til deres nye oppgaver. Vi samler også inn tilbakemeldinger fra klagesensorene som har deltatt i klagesensuren etter at de nye tiltakene er iverksatt.

På de første emnene som gikk til klagesensur høsten 2014 fikk alle klagesensorene, som nevnt ovenfor, tilsendt et utvalg nivåkontrollerte besvarelser for å sikre at sensorene var kjent med nivået i ordinær sensur. Tiltaket ble imidlertid ikke videreført fordi det var meget uklart om dette faktisk bidro til en kvalitetsheving av prosessen og om merarbeidet stod i forhold til gevinsten.

Administrativt ansvarlig for klagesensurbehandlingen har ført detaljert statistikk over resultatet fra klagesensurene, og denne er sendt til emneansvarlig og fakultetsledelse. Der karakterene er endret med mer enn to trinn har emneansvarlig fått besvarelsen til gjennomsyn og det har vært diskutert tiltak med studiedekanen.

Studieutvalget drøftet saken i sitt møte den 25. august 2015 på bakgrunn av et notat fra fakultetets studiedekan. Han har arbeidet mye både med innhenting av datagrunnlag, og med analyse av dette med sikte på å avdekke mønstre, svakheter eller andre sammenhenger.

Studiedekanen utarbeidet en skisse til ulike tiltak for kvalitetssikring av klagesensuren, som ble diskutert med de emneansvarlige for obligatoriske emner i september 2015. Som nevnt i punkt 2.5. arbeides det med tiltak som skal styrke selve *sensorkorpset*, noe som også må ses på som et ledd i den generelle kvalitetssikringen av sensuren.

Nye tiltak som er innført på klagesensur ved alle obligatoriske emner fra høsten 2015:

Informasjonen som gis sensorene. Sensorbrevet som sendes til klagenemden er forenklet. Det er lagt inn statistikk som viser karakterfordelingen ved ordinær sensur og karakterfordeling blant de påklagde besvarelsene. Eksempel på hvordan dette ser ut:

Karakterstatistikk – til orientering

Karakterfordeling ved ordinær sensur						
A	B	C	D	E	F	Besvarelser
34	95	150	50	10	2	341
Karakterfordeling påklagde besvarelser						
		C	D	E		Besvarelser
		36	28	4		68

Kommisjonsfordeling ved klagesensur. Så langt det er mulig får hver klagekommisjon besvarelser fra hvert karaktertrinn representert i sin kommisjon. I eksemplet over vil vi for eksempel sørge for at hver kommisjon får minst én E-besvarelse i sin kommisjon.

Erfaringsoverføring fra ordinær sensur til klagesensur. Nivåkontrollørens erfaringer i ordinær sensur skal komme klagekommisjonen til nytte. Emneansvarlige er oppfordret til å utarbeide revidert sensorveiledning etter gjennomført nivåkontroll på ordinær sensur. Denne reviderte sensorveiledningen tilsendes klagenemden.

Eksempel-besvarelser. Nivåkontrolløren i ordinær sensur plukker ut en «klar» A- og en «klar» B-besvarelse. Disse besvarelsene sendes til klagekommisjonene, som får betalt for å lese dem.

Formålet med disse besvarelsene er å vise bredden av prestasjoner på den aktuelle eksamen, samt være referansepunkt for hva som kreves for å få en karakter i øvre sjikt av karakterskalaen.

Nivåkontroll i klageomgangen. Det er innført nivåkontroll i klageomgangen. Dette innebærer at hver klagekommisjon sender inn en sterk og en svak C-besvarelse og en sterk og en svak D-besvarelse til nivåkontroll. Nivåkontrolløren sender tilbakemelding til sensorene på samme måte som ved ordinær sensur.

Foreløpig har vi ikke trengt å utvide saksbehandlingstiden for sensurklagene. Til vanlig bruker vi fire uker. Etter innføring av tiltakene har vi brukt noe lengre tid, men vi er innenfor den ytre grensen på fem uker jf. fakultetets sensurfristforskrift.

Kvalitetssikring av sensur på masteroppgaver

I løpet av 2015 har de emneansvarlige initiert flere tiltak for kvalitetssikring av sensur, særlig for JUS399 Masteroppgave (30 sp). Det arbeides mot en løsning med kommisjonssensur der to sensorer tar på seg sensur av flere oppgaver sammen. I sammenheng med dette ønsker de emneansvarlige å prioritere sensorer som kan sensurere minimum 5 oppgaver, i tillegg til sensorer som kan sensurere på tvers av flere fagområder. De fagansvarlige har også blitt oppfordret til selv å delta i sensur innen sin faggruppe. Dersom de ikke selv har anledning til å delta i sensur, har de blitt oppfordret til å skaffe sensorer blant kolleger internt og/eller foreslå kolleger ved andre juridiske fakultet.

Klagesensuren for masteroppgaver som ble levert i desember 2015 kvalitetssikres ved at de emneansvarlige deltar som interne sensorer.

2.7 Undervisningsregnskap og undervisningsplanlegging

Fra årsplanen: *Hvert år rapporterer alle vitenskapelig ansatte om gjennomført undervisning i foregående år. I rapporten bes det også om undervisningsønsker/-planer for de kommende to år. Fakultetet planlegger nå å bruke informasjonen fra disse rapportene mer aktivt for å sikre en bedre ressursutnyttelse ved planleggingen av undervisningen*

Arbeidet med registrering av gjennomført og planlagt/ønsket undervisning er administrativt forankret i forsknings- og stabsseksjonen. Utviklingen av rutiner for hvordan disse rapportene best kan brukes i planleggingen av undervisningen, må likevel foretas i samarbeid mellom ledelsen, forsknings- og stabsseksjonen og studieseksjonen.

Rapport: Frem til 2015 har de vitenskapelig ansatte informert om sin toårsplan for undervisning sammen med rapportering til undervisningsregnskapet. Det har vært vanskelig å nyttiggjøre seg informasjonen i undervisningsplanleggingen, siden registreringsverktøyet har vært lite brukervennlig og informasjonen, som et resultat av dette, har vært mangelfull.

Undervisningsønskene er nå skilt fra undervisningsregnskapet, slik at informasjonen er lettere tilgjengelig og faktisk kan benyttes i undervisningsplanleggingen. I desember 2015 fikk alle vitenskapelig ansatte tilsendt et elektronisk skjema der de innen en gitt frist skulle registrere hvilke emner de så for seg å undervise i påfølgende semester, og innenfor hvilke fagområder de kunne påta seg å veilede/sensurere masteroppgaver. Formålet var at fakultetsledelsen og studieseksjonen skulle

få en oppdatert og hensiktsmessig oversikt over tilgjengelige interne undervisere i de enkelte emnene.

Ved fristens utløp hadde ca. 50 % gitt sin tilbakemelding. Etter noen påminnelser endte svarprosenten på 75 %. Svarprosenten er dermed ikke optimal, men likevel en klar forbedring fra tidligere. Det nye systemet for å melde inn undervisningsønsker og deretter å gjøre bedre bruk av informasjonen, er foreløpig ikke systematisk evaluert. Erfaringer og tilbakemeldinger så langt tyder likevel på at ordningen vil virke etter hensikten, så fremt den innsamlede informasjonen gjøres tilgjengelig for de studieårsansvarlige i god tid.

2.8 Gjennomgang av kursansvar og godskrivingssatser

Fra årsplanen: Fakultetet ønsker at digitale læringsverktøy skal tas i bruk i større utstrekning enn i dag. Dette aktualiserer behovet for en gjennomgang av innholdet i kursansvaret. Videre må satsen for godskriving av kursansvar vurderes på nytt. Det er viktig at denne ligger på et nivå som avspeiler den reelle arbeidsbelastningen som følger med kursansvaret, og at den samtidig er utformet på en slik måte at kursansvarlige gis incentiver for å ta i bruk digitale læringsverktøy. Innholdet i kursansvaret ventes å bli berørt også i en eventuell videre utredning av ny studieordning.

Rapport: Dekanen besluttet 6. februar 2015 at emneansvarlige som tar i bruk spørsmål/svar-funksjonen i Edublogs honoreres med ti ekstra timer totalt i kursansvaret for emnet. Dette er en midlertidig ordning som gjelder for kalenderårene 2014 og 2015. En kartlegging av alle gjeldende godskrivingssatser er iverksatt av forsknings- og stabsseksjonen i samarbeid med studieseksjonen med sikte på å presentere en samlet oversikt i ansatt-wikien. Etter dette ligger det bedre til rette for en helhetlig gjennomgang av innholdet i kursansvaret, noe det tas sikte på å gjøre i løpet av 2016. Tiltaket videreføres derfor i utkast til årsplan for utdanning 2016.

2.9 Implementering og evaluering av digital skoleeksamen

Fra årsplanen: I april 2015 gjennomføres den første digitale eksamenen i full skala, og eksamen i JUS133 Rettskilde og metodelære er pilot.⁸ Dersom gjennomføringen av denne eksamenen blir vellykket, vil eksamen på de resterende obligatoriske emnene våren 2015 også gjennomføres digitalt. Fra høsten 2015 innføres digital eksamen på alle de obligatoriske emnene (1. - 4. studieår). Se også årsplan for det digitale arbeidet ved Det juridiske fakultet. Etter hvert som digital eksamen innføres vil det bli gjort fortløpende evalueringer med sikte på å avdekke behov for endringer. Fakultetet har her en god dialog med sentraladministrasjonen og med Juridisk studentutvalg.

Innføring av digital eksamen innebærer en grunnleggende endring av hvordan eksamen gjennomføres rent praktisk. Dette kan for eksempel åpne for endringer i ordningen med studentrepresentanter og i rutinene for bokkontroll. Innføring av digital eksamen åpner også for nye prøvingsformer. Slike forsøk vil bli gjort i samråd med de kursansvarlige, og i prosessen vil vi hente inn kompetanse fra Program for universitetspedagogikk.

⁸ Se fakultetsstyresak 10/15 3.2.2015 <http://www.uib.no/jur/85666/m%c3%b8teinnkallinger-og-protokoller-2015> og nyhetssak om digital eksamen: <http://www.uib.no/jur/85765/digital-eksamen-bliir-hovedregel>

Rapport: Fra og med høsten 2015 har alle eksamener ved Det juridiske fakultet blitt avviklet digitalt; spesialelmnene inkludert⁹. Primært har eksamenene funnet sted i gamlebygget (Gamle Dragefjellet skole), med unntak av noen få spesialelmneeksamener som av organisatoriske årsaker har blitt avviklet andre steder.

Studieseksjonen gjorde våren 2015 et omfattende arbeid, først i prosjektgruppe og så med å ta prosjektet over i ordinær drift. Det ble utformet god informasjon til studentene, og vi ser nå at arbeidet har vært vellykket. Studieseksjonen og DigUiB får svært få henvendelser med spørsmål om digital eksamen, og vi har i høstsemesteret 2015 ikke hatt behov for de omfattende testene vi kjørte forut for eksamenene i vårsemesteret – studentene ordner det meste for egen maskin, eller får litt hjelp fra IT-avdelingen.

Fra et administrativt perspektiv har overgangen til Inspira ikke vært smertefri; arbeidsprosessene er betydelig endret og arbeidstoppene kommer på andre tidspunkt enn tidligere. Systemet har fortsatt ikke alle funksjoner vi har behov for – deriblant støtte for klagebehandling og nivåkontroll.

DigUiB har fortløpende foretatt studentevalueringer, fakultetet gjennomførte fokusgruppe-evaluering etter første piloteksamen. Studieseksjonen har sammen med DigUiB evaluert høstsemesteret 2015 og fakultetet vil våren 2016 foreta en evaluering blant sensorene.

Det er fortsatt langsvarsoppgaven som er den dominerende prøvingsformen, men vi har enkelte spesialelmner med alternative prøvingsformer. I tillegg har JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner innført ny prøvingsform fra og med studieåret 2015/16, med hjemmeeksamen på 5000 ord. Det skal avvikles tre hjemmeeksamener i Inspira våren 2016: JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner, JUS134 Rettshistorie og komparativ rett og JUS134-Kina Rettshistorie og komparativ rett med særskilt fokus på kinesisk rettskultur. Dette blir de første hjemmeeksamenene i Inspira¹⁰. De administrative forberedelsene til dette er godt i gang. Vi vil også teste ut innlevering av stor masteroppgave JUS398 våren 2016, før alle masteroppgaver leveres i nytt system fra høsten 2016.

For plagiatkontroll har fakultetet hittil måttet legge inn besvarelser manuelt i tekstgjenkjenningsprogrammet. I løpet av våren 2016 vil UiB sin anbudsprosess for tekstgjenkjenningsprogram være over, og forhåpentligvis vil dette knyttes til Inspira.

STUDIEKVALITETSTILTAK OG UTVIKLING UTOVER TILTAKENE NEDFELT I ÅRSPLANEN

I tillegg til punktene som var nedfelt i årsplanen for 2015, har det skjedd utvikling på en rekke områder som vi ikke forutså da årsplanen ble utarbeidet. Tilsvarende utvikling skjer hvert år, men vi har ikke vært flinke til å dokumentere denne eller å samle dokumentasjonen ett sted. Dette er et forsøk på slik dokumentasjon av aktiviteten i 2015. Arbeidet anses som spesielt nyttig nå, siden UiB sentralt starter opp et administrativt effektiviseringsprosjekt våren 2016.

⁹ Med unntak av JUR601

¹⁰ Tidligere har Kark vært benyttet til dette formålet

Medlemmer i studieseksjonen deltar i flere studieadministrative fora og bidrar her til samordning av rutiner og praksis på tvers av fakultetene.

2.10 Innføring av seks timers eksamen

Studieutvalget vedtok i ekstraordinært møte den 10. juni 2015 at det innføres seks timers eksamen i følgende emner:

- JUS124 Tingsrett
- JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter
- JUS241 Strafferett
- JUS242 Rettergang
- JUS243 Allmenn formuerett

Eksamensoppgavene skal ikke utvides i særlig grad. Den utvidede tiden, sammen med digital eksamen, skal gi studentene mer tid til refleksjon under eksamen. Ordningen skal evalueres etter to gjennomføringer, men uformelle tilbakemeldinger fra både studenter og emneansvarlige så langt har vært gode. Utfyllende informasjon finnes i protokoll fra møtet den 17. februar 2015 (sak 14/15-13) og 10. juni 2015 (ekstraordinært møte, sak 48/15). Begge disse protokollene kan hentes på <http://www.uib.no/jur/84295/innkallinger-og-protokoller-2015>.

2.11 Opprettelse av 2-årig masterprogram i rettsvitenskap

Universitetsstyret opprettet i juni 2014 et midlertidig to-årig masterprogram i rettsvitenskap med 30 studieplasser som bachelorkandidater fra UiA, UiS og HiL kunne søke på. Den 19. juni 2015 vedtok Stortinget i revidert statsbudsjett øremerkede midler til dette studieprogrammet slik at det kunne videreføres i 2015 og vil bli en fast del av fakultetets utdanningsportefølje.

2.12 Mi Side Pilot

UiB vedtok våren 2015 å gå for en open source-versjon av Canvas (Mi side Pilot, senere Mitt UiB) som plattform for nytt digitalt læringsstøttesystem. Det juridiske fakultet var høsten 2015 med i pilotprosjekt med 1. studieår. Exfac var første emne ut og emneansvarlig og studieårsansvarlig gjorde et stort arbeid med å få dette på plass. Fakultetet fikk først tilgang til systemet i juni, og informasjonen ble overført fra testemne til ordinær emneside like før semesterstart. I november ble også JUS111 Forvaltningsrett I med i pilotprosjektet. Her tok emneansvarlig i bruk små videosnutter og en quiz i undervisningsopplegget. Dette er muligheter som ikke fantes i gammel Mi side men som det er lagt til rette for i Canvas.

Det er alltid spennende å gå over til nye systemer og det tar ofte litt tid før både studentene, de vitenskapelige og de administrativt ansatte venner seg til det nye systemet. Det har vært en kontinuerlig videreutvikling av piloten, og våren 2016 tok UiB i bruk fullskala-versjonen av Canvas i ny layout og navnet ble endret til Mitt UiB. Studentene er blitt oppfordret til å komme med tilbakemeldinger direkte i Mitt UiB, men vi har ikke mottatt noen skriftlige tilbakemeldinger. Vi har

ellers fått noen muntlige tilbakemeldinger som tyder på at studentene er godt fornøyd, både med utseende og innhold.

Samtlige emner på 1. studieår, samt ett emne på 3. studieår (JUS133), vil benytte Mitt UiB våren 2016. Fra og med høsten 2016 vil også de øvrige emnene ved fakultetet gå over til Mitt UiB i stedet for Mi side. Se ellers Årsrapport for digitalisering 2015 og punktet «Nytt læringsstøttesystem».

2.13 Gjennomgang av spesialemnetilbudet og administrasjon av spesialemner

I august 2015 fikk studieutvalget presentert en oversikt over utfordringene som knytter seg til administrasjonen av fakultetets spesialemneportefølje. Fakultetsstyret fikk seg forelagt den samme oversikten på møtet i september. Av oversikten går det blant annet frem at det på noen av emnene er så få studenter at det gir grunn til å stille spørsmål ved emnenes «eksistensberettigelse», at det er vanskelig å få til en god «strømlinjeforming» av driften av spesialemnene, og at fakultetet med dagens høye antall emner (rundt 50) har nådd smertegrensen for hva som kan håndteres administrativt med dagens personalressurser.

På bakgrunn av dette har studiedekanen tatt initiativ til en gjennomgang av spesialemnene, og har i samarbeid med studieseksjonen blant annet oppdatert kjøreplanen for emneansvarlige på spesialemner. Denne er publisert på ansattwiki-sidene. Det å administrere den store spesialemneporteføljen som fakultetet har er krevende, både på grunn av begrensede administrative ressurser, begrensninger i infrastruktur, mange eksterne undervisere og fordi emnene må ses i sammenheng med hverandre ved undervisnings- og eksamensplanlegging. Som følge av dette er det foretatt omorganisering i studieseksjonen og det er tilført ytterligere administrative ressurser til spesialemnene, noe som reduserer kapasitet på andre områder. Studiedekanen vurderer justeringer av porteføljen – i form av nedlegging og sammenslåing av emner – for å sikre best mulig utnyttelse av ressursene. Han er i dialog med de emneansvarlige for å etablere en bedre forståelse for viktigheten av å følge opp de administrative pliktene som ligger i emneansvaret. Dekanatet har besluttet at mislighold av disse pliktene vil ha som konsekvens at emnet ikke tilbys i påfølgende semester. Studieseksjonen arbeider samtidig kontinuerlig for å optimalisere og effektivisere administrasjonen av emnene.

2.14 Effektivisering av søknads- og saksbehandlingsprosessen for godskriving av ekstern utdanning

Nye studenter på det 5-årige masterprogrammet som har bestått juridisk utdanning og/eller forprøver ved annet lærested kan søke om å få denne godskrevet, jf. uhl. § 3-5 (1). Søknadstallet har økt jevnt de siste årene. Studieseksjonen har tatt grep for å forenkle og effektivisere denne saksbehandlingen de siste årene, og nye grep har blitt tatt i høst.

Like etter hovedopptaket sender fakultetet ut en e-post til alle som har fått tilbud om opptak til masterprogrammet med informasjon om hvordan de kan søke godskriving av tidligere utdanning. I e-posten får de lenke til et elektronisk søknadsskjema hvor de registrerer hva de søker godskriving for

og kan samtykke til elektronisk utveksling av eksamensresultater fra andre norske læresteder gjennom databasen Felles Studentsystem (FS).

Elektronisk resultatutveksling er en ny funksjon i Felles studentsystem som har gjort at søknads- og saksbehandlingsprosessen fra og med 2015 er betraktelig enklere og mer effektiv. Vi trenger ikke lenger kontrollere originale papirdokumenter manuelt.

Ved studiestart 2015, hadde et stort flertall av studentene samtykket til elektronisk resultatutveksling. Dermed sparte saksbehandlerne mye tid ved at de eksterne resultatene, inkludert emnekode og antall studiepoeng, ved hjelp av få tastetrykk ble registrert i databasen.

Utdanningsplanene til de som søkte ble endret innen semesterstart. Vedtak i alle saker som ikke har krevd særskilt faglig vurdering var ferdig behandlet i løpet av august.

Det er et betydelig antall søknader om godskriving av ekstern utdanning; ca. 196 høst 2015 mot ca. 159 høst 2014. Det elektroniske søknadsskjemaet, samt resultatutveksling i FS og mer effektiv bruk av arkiv- og saksbehandlingssystemet ephorte, har gjort at saksbehandlingen både er effektivisert og saksbehandlingstiden betydelig redusert sammenlignet med tidligere år.

Se ellers sak 85/15 til fakultetsstyret 27.10.2015 om opptak¹¹.

2.15 Vitnemål og bekreftelse på oppnådd grad

Effektivisering av vitnemålsprosessen

Frem til nå har studentene ved Det juridiske fakultet, når de gjør ferdig siste del av graden sin, blitt bedt om å bestille vitnemål via UiBs bestillingsskjema¹². Dette har vært hensiktsmessig for studieseksjonen fordi det har gitt systematikk i vitnemålsproduksjonen og innhenting av kandidatløfter, og et nyttig tilleggsverktøy i arbeidet med å registrere de ferdige kandidatene snarest mulig. Det er imidlertid slik at studentene ikke skal måtte *bestille* vitnemål – det skal, i henhold til UiB-forskriften om opptak, studier, vurdering og grader¹³, skrives ut «automatisk» når studenten har oppnådd graden.

Studieseksjonen har utarbeidet en løsning der studentene får vitnemålet uten bestilling, men samtidig gjør inndrivingen av kandidatløftene¹⁴ håndterlig og ivaretar de øvrige fordelene med et bestillingsbasert system. Det juridiske fakultet er nå koblet fra den sentrale UiB-bestillingsløsningen, og har implementert en egenutviklet løsning der studentene kun avgir kandidatløftet i et elektronisk skjema¹⁵.

Den nye løsningen er langt enklere å håndtere for begge parter, sikrer systematikken på en enda bedre måte enn før, og er svært tidsbesparende for studieseksjonen:

¹¹ http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/fakultetstyremote_27.okt_til_publicisering.pdf

¹² <https://vitnemal.app.uib.no/>

¹³ Se § 8-1, punkt 1

¹⁴ Avgitt kandidatløfte er en forutsetning for å få tildelt graden, se <http://www.uib.no/studieprogram/MAJUR/plan>

¹⁵ <https://skjemaker.app.uib.no/view.php?id=1604619>

1. Tidsbruken i forbindelse med å besvare henvendelser til vitnemåls-e-posten er betraktelig redusert, og vitnemaljur@uib.no er hovedsakelig en informasjonskanal.
2. Arbeidet med å drive inn, registrere og lagre kandidatløfter er langt mindre tidkrevende.
3. Studentene får umiddelbar og automatisk tilbakemelding om at kandidatløftet er mottatt.

Erfaringene så langt med det nye systemet tilsier at dette har vært et svært vellykket grep.

Ny vitnemålsløsning

I databasen Felles Studentsystem har det i 2015 kommet en ny løsning for produksjon av vitnemål og Diploma Supplement. Implementering av denne har blant annet krevd oppdatering av vitnemålets side 2, som beskriver masterprogrammets innhold, målsetning og organisering, og gir en oversikt over kandidatenes læringsutbytte. Vitnemålet skrives nå ut på ny type papir med flere sikkerhetspunkter enn tidligere. I løpet av høstsemesteret 2015 har studieseksjonen utarbeidet forslag til nye tekster til vitnemålet. Disse justeringene er godkjent av dekan og visedekan for undervisning er nå på plass. Alle vitnemål fra Det juridiske fakultet vil skrives ut med ny mal og nytt innhold f.o.m. februar 2016.

Effektivisering av bestilling av bekreftelse på oppnådd grad

Mange studenter ønsker en bekreftelse på oppnådd grad i påvente av vitnemål, eller hvis de har mistet vitnemålet sitt.

Det har hittil ikke eksistert en egen kanal for dette; bestillingene har kommet både på vitnemaljur@uib.no, post@jurfa.uib.no og andre e-postbokser, og det har dermed variert når – og av hvem – en bestilling ble fanget opp. Bestillingene kom som fritext, og manglet gjerne info som man måtte innhente før bestillingen kunne gjøres ferdig. Det er nå opprettet et elektronisk skjema¹⁶ for bestilling av bekreftelse på oppnådd grad.

Med nytt bestillingssystem sikres det at all info er på plass umiddelbart, vi samler alle bestillinger på ett sted og det er generelt ryddigere. Det er kommet varsling til infosenterets e-post når det kommer inn en bestilling, og det blir dermed bedre flyt i prosessen. Det er også enklere for infomedarbeiderne å håndtere de ulike variantene av bekreftelser, og bestiller får umiddelbar bekreftelse på at bestillingen er mottatt.

Tilbakemeldingen fra våre medarbeidere i infosenteret er at det nye opplegget fungerer veldig fint.

2.16 Opptak

Til og med 2013 har opptak vært en relativt liten virksomhet ved fakultetet. Det har kun bestått av lokalt opptak til spesielemner og involvering i det internasjonale opptaket. Fra og med høsten 2014 ble det opprettet en egen poststudierett, med eget opptak, for å skille ferdige kandidater fra ordinære studenter. I juni 2014 opprettet Universitetsstyret et 2-årig masterprogram i

¹⁶ <https://skjemaker.app.uib.no/view.php?id=1715465>

rettsvitenskap. Dette programmet har blitt permanent etter øremerkede midler i revidert nasjonalbudsjett i 2015.

Per i dag har fakultetet tre aktive lokale opptak: opptak til toårig masterprogram i rettsvitenskap, opptak til spesialemer og opptak til poststudierett. I tillegg til at fakultetet behandler søknader om opptak til våre emner fra internasjonale studenter som kommer gjennom fakultetets og universitetets utvekslingsavtaler.

Studieseksjonen bidrar inn i studieadministrativt opptaksforum ved UiB der man blant annet ser mer på samordning av ulike typer opptak, frister og informasjon på nettsider.

Økningen i antallet opptak som gjennomføres og økning i antallet søkere i disse opptakene har ført til at opptak til studier har vokst frem som et eget arbeidsfelt i studieseksjonen.

Se ellers sak 85/15 til fakultetsstyret 27.10.2015 om opptak¹⁷

2.17 Rutiner ved overgang til elektroniske kompendier

I forbindelse med at UiB har gått bort fra produksjon av papirkompendier og fra og med oktober 2015 erstattet disse med digitale kompendier (gjeldende fra vårsemesteret 2016 for fakultetet), har vi etablert rutiner for å følge opp dette, samt at vi har fått til en fakultetsspesifikk ordning med trykking av papirkompendier til de emnene som nytter slike til eksamen.

Innføring av digital litteratur har vist seg mer arbeidskrevende enn antatt før innføringen, og det vurderes å endre fristene for godkjenning av litteratur som følge av dette. Dette slik at fakultetet er sikret at litteratur er tilgjengelig for studentene ved semesterstart.

2.18 Høringssvar

Fakultetet har levert høringssvar til endring av UiB-forskriften, universitets- og høyskoleloven og forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten. Vi anser at det er av betydning at fakultetets stemme høres i sammenhenger der rammebetingelsene for driften vår blir fastlagt.

2.19 Saker for Den sentrale klagenemnden

I perioden 1. mars 2015 – 5. februar 2016 har vi sendt over 28 saker til Den sentrale klagenemnden. Det gjelder klager over enkeltvedtak og saker om fusk i eksamen og kursgjennomføring. Alle vedtakene har vært forelagt studieutvalget og fakultetsstyret i fulltekst, og de vil senere kunne studeres i klagenemndens årsmelding.

I august 2015 fikk vi en velkommen avklaring i Høyesterett med hensyn til fuskebestemmelsene i universitets- og høyskoleloven og våre egne reglementer. Høyesterett bekreftet vår praksis, og det er lagt til rette for bedre og mer ensartet behandling av slike saker i hele sektoren.

¹⁷ http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/fakultetstyremote_27.okt_til_publicisering.pdf

3. LÆRINGSMILJØTILTAK

3.1 Oppussing av Dragefjellet skole

Fra årsplanen: Dragefjellet skole har vært under oppussing siden juni 2014. Oppussingsarbeidene ferdigstilles i april 2015. Oppussingen har muliggjort montering av teknisk utstyr som åpner for at det kan gjennomføres fullskala digital skoleeksamen. Dette er et viktig fremskritt, men fører samtidig til at bygget vil måtte forstenges for annen bruk de dagene det skal benyttes til eksamen. Det får nødvendigvis konsekvenser for bruken av lesesalene og undervisningslokalene. Fakultetet vil i samråd med JSU utarbeide retningslinjer for bruken av lesesalene og undervisningsrommene på Dragefjellet skole som sikrer at disse lokalene også kan brukes som eksamenslokaler.

Rapport: Gamlebygget ble akkurat klart til bruk til første digitale piloteksamen 24. april 2015. Resten av våren 2015 ble bygget benyttet til digitale eksamener, og lesesalene ble tatt i bruk etter den første digitale piloteksamenen. Fra og med høsten 2015 har hele bygget vært i ordinær bruk.

Bygget har fått et stort, moderne ventilasjonsanlegg og alle rommene er oppusset. Det har vært noen barnesykdommer i oppstarten men generelt er det få klager på miljøet i bygget. Det er flere lesesalsplasser med bredere bord tilpasset rullestol og det er fortsatt egne kontorer for studenter med behov for særskilt tilrettelegging.

Skilleveggene mellom hver lesesalsplass burde vært lengre enn de er, med tanke på digital eksamen.

For å kunne avholde digital eksamen må lesesalene stenges kl 12.00 dagen før eksamen og seminarrommene stenges kl 14.00 dagen før. I perioden med eksamener på spesialemner har en etasje vært stengt for ordinær bruk. Det er hengt opp oppslag i gangene om når bygget stenges til hver eksamen.

Stengingen knyttet til digital eksamen har vært utfordrende for studentene som benytter bokskap i gamlebygget, men dette har gått seg til etter hvert.

I fakultetsstyremøtet i juni 2015 ble lesesalsreglementet endret slik at henvisningene til den midlertidige tilstanden i 2014/2015 mens oppussingsarbeidet pågikk ble tatt ut. Lesesalsreglementet er per februar 2016 ikke oppdatert ytterligere for å ta inn de retningslinjer som må gjelde for at lesesalene på Dragefjellet skole skal kunne brukes som eksamenslokaler. Det pågår en dialog om revisjon mellom JSU og fakultetsledelsen, og det tas sikte på at et forslag til revisjon av lesesalsreglementet legges frem for fakultetsstyret innen sommeren 2016.

3.2 Digital eksamen

Fra årsplanen: I tillegg til å være et studiekvalitetstiltak, er innføring av digital eksamen også et læringsmiljøtiltak. Gjennom mange år har et høyt antall studenter på masterprogrammet i rettsvitenskap hatt behov for tilrettelegging ved eksamen på grunn av fysiske plager. En del av disse fysiske plagene (for eksempel senebetennelse) er av en slik art at de kan avhjelpes ved at studentene bruker PC på eksamen. Ved innføring av

digital eksamen antar vi at antall søknader om tilrettelegging til eksamen vil gå ned. Etter hvert som digital eksamen innføres, vil det bli gjort fortløpende evalueringer med sikte på å avdekke behov for endringer.

Rapport: Søknader om tilrettelegging til eksamen behandles av Studieadministrativ avdeling (SA). I 2015 opplevde SA en drastisk nedgang i antall søknader om tilrettelegging fra jusstudenter. Det er nå et stabilt, lavt tall, og i hovedsak studenter med lese- og skrivevansker som søker om tilrettelegging med PC ved digital eksamen, i og med at det fortsatt ikke er pålitelig stavekontroll i Inspira. Studenter med lese- og skrivevansker får benytte stasjonære UiB-maskiner med stavekontroll, og administrasjonen legger besvarelsene inn i Inspira etter at eksamen er ferdig. Antall studenter som søker om andre tilrettelegginger, slik som enerom og utvidet tid/hviletid, holder seg stabilt.

3.3 Oppfølging av studentenes trivsel og arbeidsmiljø

Fra årsplanen: *Fakultetet får jevnlig tilbakemeldinger gjennom referansegruppemøter på 1.-3. studieår og spørreundersøkelser på 4. og 5. studieår. De kursansvarlige på 4. studieår får tilbud om å avholde referansegruppemøte i tillegg til spørreundersøkelse, hvis de ønsker det. Pr. dags dato er det kun på JUS241 Strafferett det avholdes slike møter. I tillegg gjennomfører arbeidsgruppelederene hvert år samtaletimer med studentene i sine arbeidsgrupper på 1. og 2. studieår. I etterkant av samtaletimene leverer arbeidsgruppelederene en kort rapport. Videre har det siden 2014 blitt gjennomført en spørreundersøkelse blant studentene på 1. og 2. studieår som gir arbeidsgruppelederene tilbakemelding på arbeidet de gjør. Samlet sett representerer samtaletimerapportene og spørreundersøkelsen gode informasjonskilder om studentenes trivsel og arbeidsmiljøet. Denne informasjonen inngår i fakultetets løpende arbeid med forbedring av studenthverdagen.*

Rapport: Referansegruppemøter på 1.-3. studieår og spørreundersøkelser på 4. studieår er gjennomført som normalt i perioden.

Samtaletimene arbeidsgruppelederene holder med sine studenter avholdes omtrent midt i høstsemesteret på 2. studieår og tidlig i vårsemesteret på 1. studieår. Tidspunktet for både samtaletimer og spørreundersøkelsen til studentene på 1. og 2. studieår som gir arbeidsgruppelederene tilbakemelding på arbeidet deres er justert og i tid tilpasset det enkelte studieår. Slik kan arbeidsgruppelederene i større grad gjøre nytte av tilbakemeldingene som kommer gjennom samtaletime og undersøkelse, både når det gjelder utførelse av arbeidsgruppelederjobben og innspill til justeringer av arbeidsmetoder og miljø i arbeidsgruppen. I tillegg er det fra studieåret 2015/2016 gjeninnført opplæring av arbeidsgruppelederene før gjennomføring av samtaletimer. Dette antas å øke utbyttet av samtaletimene for både studenter og arbeidsgruppeledere, og dermed bidra til ytterligere økt studietrivsel og studiemestring blant studentene.

3.4 Nytt informasjonsmaterieell om undervisningsrom og lesesaler

Fra årsplanen: *Studieseksjonen holder på å utvikle nytt informasjonsmaterieell og nye oversikter over undervisningsrom og lesesaler i samarbeid med Kommunikasjonsavdelingen. Dette informasjonsmateriellet skal inngå i infopakken til nye studenter ved semesterstart i august, og gjøre det lettere for studentene å orientere seg på Dragefjellet. Dette vil gjøre at studentene finner seg fortore til rette på Det juridiske fakultet og at fasilitetene utnyttes bedre. Informasjonsmateriellet utarbeides både på norsk og engelsk.*

Rapport: Våren 2015 ble det laget et innendørs kart over fakultetet, som viser hvor alle undervisningsrom og lesesaler er plasserte. Undersøkelser har vist at nye studenter synes det er vanskelig å finne frem på bygget, så kartet vil forhåpentligvis gjøre det enklere for nye studenter å finne frem til lesesaler og undervisningsrom. Kartet ble delt ut til alle nye studenter ved semesterstart, både norske og internasjonale, og er også publisert på fakultetets nettsider. Kartet vil inkluderes i informasjonspakken til nye studenter også i fremtiden.

3.5 Internt opplæringstilbud for ansatte i studieseksjonen

Fra årsplanen: *Det vil bli gitt tilbud om opplæring til de ansatte i studieseksjonen for å styrke og utvikle støtteapparatet til studentene. I løpet av mars 2015 vil alle ansatte i administrasjonen delta på e-læringskurset «Får Walter Lov?» som tilbys av Direktoratet for forvaltning og IKT.¹⁸ Videre vil det påbegynte arbeidet med internt opplæringsprogram for studieveilederne videreføres i 2015.*

Rapport: Alle ansatte i administrasjonen fullførte e-læringskurset «Får Walter Lov?» våren 2015.

I løpet av året har det vært tre samlinger på det interne opplæringsprogrammet for studieveiledere. Våren 2015 ble det holdt et møte med SiB rådgivning og psykologtjenesten hvor vi utvekslet erfaringer og hadde en god dialog om muligheter for tilrettelegging og støtte til studenter med særlige behov, både fra SiBs tjenester og innenfor rammene av studieplanen og reglene for masterprogrammet.

Høsten 2015 hadde studieveilederne først et møte der de diskuterte aktuelle problemstillinger for studieveilederne og konkretiserte opplæringsbehov hos studieveilederne. Deretter ble det holdt et halvdagsseminar med psykolog Sonja Mellingen fra Bergensklinikkene, hvor studieveilederne bl.a fikk et kort kurs i Motiverende veiledning. Internt opplæringsprogram videreføres i 2016.

Fakultetet, ved studiesjefen, har videre tatt initiativ til at det etableres et eget opplæringstilbud for studieadministrativt ansatte på tvers av fakultetene i regi av studieadministrativt lederforum. Forumet har involvert HR-avdelingen og DigUiB i arbeidet. Hvert fakultet skal bidra med en til to opplærings-/erfaringsutvekslingssamlinger i semesteret, gjerne i form av frokostmøter, som er åpne for studieadministrativt ansatte fra alle fakultet. Det vil også arrangeres kurs. Studieseksjonen ved fakultetet har identifisert flere eksempler på «best practice» som det er aktuelt å dele med de andre fakultetene. Første bidrag blir et erfaringsseminar om digital vurdering som DigUiB tilbyr i samarbeid med studieseksjonen i midten av mars 2016. Videre besitter seksjonen (sektorspesifikk) forvaltningsrettslig kompetanse som er etterspurt fra de andre fakultetene, og seksjonen planlegger derfor å tilby et kurs i forvaltningsrett.

¹⁸ <http://www.difi.no/artikkel/2014/12/far-walter-lov-e-laeringskurs-i-forvaltningsloven>

LÆRINGSMILJØTILTAK SOM ER IVERKSATT UTOVER TILTAKENE NEDFELT I ÅRSPLANEN:

3.6 Utvikling av studentmottaket for nye studenter som starter direkte på 2., 3. og 4. studieår

Inntil 2014 har organiseringen av mottaket av nye studenter og informasjonen til disse utelukkende vært fokusert på studenter som begynner på 1. studieår. Da fakultetet i 2014 for første gang tok opp studenter til toårig masterprogram i rettsvitenskap, ble det som del av mottaksdagen ved semesterstart organisert et eget informasjonsmøte for studenter som skulle begynne på 4. studieår.

I 2015 har studieseksjonen fortsatt utviklingen og forbedringen av mottaket av studenter som ikke begynner på 1. studieår. Dette er gjort ved at informasjonsmappene som deles ut til de nye studentene inneholder informasjon tilpasset det studieåret studenten skal begynne på, samt at studenter som ikke skulle begynne på 1. studieår ble samlet i auditorium 3 på mottaksdagen, med til dels egne presentasjoner tilpasset disse og til dels overføring av det som ble formidlet i auditorium 1.

For å sikre rask sosial integrering av nye studenter på særlig 3. og 4. studieår, der studentene ikke lenger er organisert i arbeidsgrupper, ble lunsjen på mottaksdagen servert i egne rom for disse studentene slik at de kunne finne hverandre i mylderet. I dialog med fadderstyret i Juristforeningen ble det i tillegg organisert egne faddergrupper for nye studenter på 3. og 4. studieår.

Studieseksjonen planlegger å videreutvikle dette tilpassede studentmottaket ytterligere i 2016.

4. ETTER- OG VIDEREUTDANNING

4.1 Utvikling og utprøving av nettkurs

Fra årsplanen: Fakultetet tilbyr pr i dag JUR640 Planrett som et etter- og videreutdanningskurs.¹⁹ De kursansvarlige har i sin kursrapport for 2014 foreslått at første del av dette kurset kan egne seg som nettkurs. Dette er en spennende ide som kan være en nøkkel til å kunne utvide fakultetets videreutdanningstilbud. I samarbeid med de kursansvarlige vil det bli arbeidet med å utvikle en modell for nettbasert videreutdanning. Denne vil trolig kunne prøves ut våren 2016. Se også årsplan for det digitale arbeidet ved Det juridiske fakultet.

Rapport: Emneansvarlig for JUR640 Planrett ønsker av kapasitetshensyn å legge emnet på is etter høstsemesteret 2015. Emnet vil derfor ikke kunne benyttes som pilot for utvikling av modell for nettbasert videreutdanning i denne omgang.

Etter at årsplan for utdanning ble vedtatt ble det bestemt at også EVU-emnet JUR601 Innføring i jus for næringslivet skulle tilbys i 2015. Emnet er opprettet på etterspørsel fra Addisco som er et utdanningsselskap som er heleid av LO-forbundet Forbundet for Ledelse og Teknikk. Formålet er etter- og videreutdanning av forbundets medlemmer. Emnet har blitt tilbudt annethvert år siden 2005. Ved årets gjennomføring av emnet er opptak av forelesninger og etablering av en edublogside for emnet del av oppdraget. Dette blir gjort for å heve kvaliteten og legge til rette for økt

¹⁹ Emnebeskrivelse: <http://www.uib.no/emne/JUR640>

læringsutbytte på emnet. Addisco ønsker nå at emnet skal tilbys årlig, og emnet tilbys derfor også i 2016.

4.2 Alumni og Faglig-pedagogisk dag

Fra årsplanen: *Fakultetet lager et eget faglig opplegg for sine alumner på alumnusdagen 11. september 2015. Fakultetet er i dialog med Advokatforeningen om annonsering og om godskriving av etterutdanningstimer for arrangementet.*

Fakultetet vil fortsatt bidra med juridiske foredrag som er relevant for deltakerne på Faglig-pedagogisk dag.

Rapport: Alumnusdagen 2015 ble avholdt 11. september. Cirka 75 alumner deltok på fakultetets arrangement, som besto av et seminar med fire foredrag, fulgt av bespisning i vrimlearealet og fest på Fjøsset i regi av studentorganisasjoner fra Juristforeningen. Deltagende advokater fikk godskrevet etterutdanningstimer. Medarrangør Advokatforeningen var meget fornøyd med arrangementet, og vil gjerne fortsette samarbeidet.

Fakultetet bidro med fem foredrag på Faglig-pedagogisk dag ved UiB 5. februar 2016. Dagen samlet anslagsvis 800-1000 lærere fra regionens videregående skoler til faglig påfyll.

5. INTERNASJONALISERING

Fra årsplanen: *Handlingsplan for internasjonal virksomhet ved Det juridiske fakultet 2014-2015 ble vedtatt av fakultetsstyret i juni 2014.²⁰ Fortsatt styrking og konsolidering av samarbeid med juridiske fakultet i Kina, Russland, USA og Canada er prioritert i handlingsplanen, og dette arbeidet vil bli fulgt opp videre i 2015. I tillegg har fakultetet fått tildelt midler fra Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) over en treårsperiode for utvikling av samarbeid med National Law University Delhi, India. Se mer om dette i punkt 5.5 nedenfor. (...)*

Rapport: Når det gjelder videre styrking og konsolidering av samarbeid med juridiske fakultet i landene som er særlig prioritert i handlingsplanen, har dette blant annet skjedd gjennom flere delegasjonsreiser, ulike besøk til fakultetet fra samarbeidende juridiske fakultet og søknader om midler til nye samarbeidsprosjekt. Den siste søknaden fakultetet har levert, er del av en UiB-koordinert søknad til SIU om midler til stipend til både russiske, kinesiske og indiske studenter gjennom Erasmus+ programmet som hadde søknadsfrist i februar 2016. Resultatet vil foreligge i mai. Dersom søknaden blir innvilget i sin helhet, vil fakultetet kunne tildele stipend for ett semester hver til seks studenter fra National Law University Delhi, tolv studenter fra Renmin University Beijing, seks studenter fra National Research University – Higher School of Economics i Moskva og seks studenter fra Immanuel Kant Baltic Federal University i løpet av perioden vår 2017-vår2018. Totalt utgjør dette potensielt 30 ekstra innreisende utvekslingsstudenter til fakultetet i løpet av nevnte periode som vil gi fakultetet en tilsvarende økning i studiepoengsproduksjon og belønningsmidler.²¹

En delegasjon fra fakultetet besøkte samarbeidsuniversiteter i Beijing og Jinan i juni 2015, og en ny utvekslingsavtale har blitt signert med Shandong University Law School i Jinan etter at en

²⁰ <http://www.uib.no/jur/79802/handlingsplan-internasjonal-virksomhet-2014-2015#>

²¹ Erfaringsmessig har studenter fra særlig Russland og India, og i noen grad Kina, ikke mulighet til å utveksle til Norge uten at det tilbys stipend. Det vil altså si at dersom vi får innvilget søknaden om stipend gjennom eras

Memorandum of Understanding ble signert i 2014. Førsteamanuensis Bjørnar Borvik har holdt to kurs i europeiske sivile og politiske menneskerettigheter, ett kurs ved Renmin University School of Law i mai, og ett kurs ved Shandong University School of Law i oktober og desember. Til sammen 37 kinesiske studenter avla eksamen. En delegasjon fra Peking University Law School besøkte fakultetet i august. For nærmere info om status og planer om fakultetets samarbeid med kinesiske universiteter, vises det punktene 5.1, 5.8 og 5.9 nedenfor samt sak 104/15 til fakultetsstyret 8.12.15.

Samarbeidet med Russland fortsetter gjennom stipendiering av russiske studenter finansiert av SIU-midler, og gjennom faglig workshop i Russland avholdt våren 2015 der fakultetet deltok. Fakultetet deltok også i en UiB-initiert søknad til SIU om midler til stipend til russiske studenter gjennom Erasmus+ programmet våren 2015. Søknaden ble innvilget og sikrer stipend til fire russiske studenter for ett semester hver i løpet av perioden vår 2016-vår 2017.

I september 2015 leverte fakultetet søknad om støtte til et samarbeidsprosjekt sammen med University of Minnesota School of Law i USA og Gulating Lagmannsrett ved SIUs utlysning av midler i Nordamerikaprogrammet. Prosjektet kombinerer opphold ved University of Minnesota for ph.d.-kandidater og dommere med studiepermisjon, med en felles workshop om dommeratferd for forskere fra de to institusjonene og dommere fra begge land. Fordi tilslutningsbrev fra University of Minnesota ikke forelå ved søknadsfristens utløp men ble ettersendt dagen etter, ble søknaden avvist. Det er planer om isteden å søke om finansiering av prosjektet gjennom UiBs Strategisk program for forsknings- og undervisningssamarbeid (SPIRE) våren 2016.

I oktober besøkte flere ansatte fra Bergen Penn State Law. På programmet stod workshops og gjensidige forelesninger, i tillegg til at de besøkende fra Bergen fikk lære om de teknologiske verktøyene Penn State Law bruker i undervisningen. Penn State blir sett på som et foregangsuniversitet innen digital undervisning i USA og dette er en av grunnene til at det er fruktbart med et tettere samarbeid. Besøket til Penn State Law ble finansiert av SPIRE- og SIU-midler.

I kombinasjon med besøket til Penn State Law benyttet dekan og fakultetsdirektør sjansen til å også besøke Minnesota Law School i Minneapolis, og internasjonal koordinator Nathalie Gaulier besøkte Washington College of Law i Washington D.C. for å følge opp de første studentene vi har sendt til Washington College of Law og gjøre seg bedre kjent med denne utvekslingsdestinasjonen.

Samarbeidet med Canada er styrket ved signering av en ny utvekslingsavtale med Dalhousie University i 2015. Denne kom på plass som et direkte resultat av at en delegasjon fra fakultetet besøkte Dalhousie høsten 2014. De fire første utvekslingsstudentene fra Dalhousie University ankom Bergen i august 2015, og den første studenten fra vårt fakultet skal utveksle til Dalhousie studieåret 2016/2017.

5.1 Utvikling av spesialemne om utvalgte temaer fra kinesisk rett

Fra årsplanen: *Det arbeides med å opprette et spesialemne om utvalgte temaer i kinesisk rett ved fakultetet i Bergen. Undervisningen på dette emnet skal gis av vitenskapelig ansatte ved Renmin University School of Law og Shandong University School of Law, og skal være en motytelse for den undervisning som førsteamanuensis Bjørnar Borvik og professor Jon Petter Rui gjennomfører i Kina i mai og oktober.*

Rapport: Utkast til emnebeskrivelse for spesialemnet *Introduction to Chinese Law* er ferdigstilt. Emnet vil undervises av professor Man Hongjie fra Shandong University School of Law. Emnebeskrivelsen vil legges frem for behandling av studieutvalget i april 2016 og deretter fakultetsstyret i mai så fremt studieutvalget tilrår oppretting, med sikte på at emnet kan avholdes første gang høsten 2016.

Videre er det ønske om å opprette et emne innenfor et annet tema i kinesisk rett som kan tilbys i vårsemestrene og undervises av vitenskapelig ansatte ved Renmin University School of Law. Dialog med Renmin University School of Law om dette pågår.

Slik fakultetsledelsen ser det, er det her tale om et spesialemne som står svært sentralt i fakultetets aktuelle satsing på samarbeidet med Kina, i tillegg til at vi her har mulighet til å nyttiggjøre oss en undervisningsressurs som ellers ville stå ubrukt. Administrativ kapasitet til å håndtere ett eller flere nye spesialemner i kinesisk rett vil belyses nærmere når emnebeskrivelsen for det første emnet blir lagt frem for studieutvalget i april (jf. punkt 2.13).

5.2 Endring av praksis for forhåndsgodkjenning av delstudier

Fra årsplanen: Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte er endret fra at det gis studiestøtte til delstudier i utlandet som kan inngå i studentens grad, til at det gis studiestøtte til delstudier i utlandet som skal inngå i studentens grad. Fakultetets praksis for forhåndsgodkjenning har frem til i dag vært denne: I masterprogrammet i rettsvitenskap kan inntil 60 studiepoeng i graden avlegges i utlandet (spesialemner og/eller masteroppgave). Så fremt spesialemner og/eller masteroppgave gjenstår i studentens utdanningsplan, gis det pr i dag forhåndsgodkjenning for hhv 30 eller 60 studiepoeng etter studentens ønske, uten at det differensieres mellom hvilke universitet det faktisk vil være mulig å gjennomføre skriftlige arbeider som i hovedsak tilsvare masteroppgave, og hvor det kun er mulig å gjennomføre spesialemner. Dagens praksis samsvarer med studentenes ønske om å stå fritt i valg av studiested og å kunne være utenlands i et helt studieår, men kan altså ikke videreføres etter forskriftsendringen. En utredning av nødvendig praksisendring og følgene av dette, samt forslag til justeringer i kapittel 5 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet²² vil bli lagt frem for studieutvalget og fakultetsstyret første halvdel av 2015.

Rapport: En utredning av nødvendig praksisendring og følgene av dette, samt forslag til justeringer i kapittel 5 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet ble lagt frem for studieutvalget og fakultetsstyret i juni 2015. Endringene ble vedtatt som foreslått. Endringene trer i kraft slik at de gjelder for delstudier i utlandet som gjennomføres fra og med studieåret 2016/2017. Endringene innebærer at studentene kun kan utveksle til steder der det faktisk er mulig å gjennomføre både spesialemner og masteroppgave, dersom de skal utveksle i to semester. Ny praksis ble presentert for studentene på informasjonsdagen om 5. studieår som ble avholdt i september 2015, og igjen under informasjonsmøte knyttet til internasjonal dag ved fakultetet i uke 3 i 2016. Nettsidene om utveksling ble også oppdatert med denne informasjonen.

Erfaringene fra veiledning frem mot søknadsfristen for utveksling 1. februar 2016 og innholdet i søknadene om utveksling, tyder på at studentene har forstått at de må planlegge 5. studieår godt og orientere seg grundig blant utvekslingsavtalene, for slik å kunne velge riktig utvekslingsdestinasjon

²² Kapittel 5 Rett og plikt til godskriving og faglig godkjenning: <http://www.uib.no/jur/21684/utfyllende-regler-studier-ved-det-juridiske-fakultet-universitetet-i-bergen>

for å få gjennomført det de i henhold til utdanningsplanen skal gjøre under utvekslingsoppholdet (spesielemner og/eller masteroppgave).

5.3 Utrede muligheten for spesielemne(r) undervist gjennom Erasmus+ lærerutveksling

Fra årsplanen: Fakultetet får jevnlig henvendelser fra vitenskapelig ansatte ved partnerfakultet i Europa som ønsker å komme til fakultetet på lærerutvekslingsopphold gjennom Erasmus+ programmet. Oppholdet kan vare fra to dager til to måneder, og gjesten skal undervise i minimum åtte timer. Dersom oppholdet varer mer enn én uke, skal gjesten undervise minimum åtte timer pr uke. Undervisningstimene som tilbys er et gratis tilbud for vårt fakultet. Alle utgifter ved utvekslingsoppholdet dekkes av gjestens hjemfakultet, og gjesten mottar sin ordinære lønn fra sitt fakultet. Det har vist seg å være utfordrende å finne relevante undervisningsoppgaver for gjestene, og å få brukt undervisningskompetansen de tilbyr på en konstruktiv måte. Dette har blitt en enda større utfordring etter at timekravet i Erasmus+ programmet ble økt fra 5 til 8 timer. Ved en rekke andre fakultet i Europa brukes undervisningskreftene som tilbys gjennom Erasmus+ programmet til å undervise ad-hoc intensive spesielemner innenfor gjestens spesialfelt. Dette er en modell som kan være aktuell også for oss. For at dette skal kunne bli en realitet må vi finne frem til gode løsninger for hvordan ad-hoc emner kan gjennomføres rent praktisk, herunder også hensynet til de frister som ellers gjelder for etablering og drift av emner, og for hvordan vi kan kvalitetssikre emner som skal tilbys av gjestelærere som er ukjente for fakultetet. Vi vil i løpet av 2015 utrede mulige modeller for hvordan utenlandske lærere som er gjester hos oss gjennom Erasmus+ programmet kan undervise intensive spesielemner, men også fortsatt brukes som et tilskudd i undervisningen på ordinære emner. Forslag vil legges frem for studieutvalget og fakultetsstyret til drøfting og eventuelt vedtak.

Rapport: Det ville være hensiktsmessig å bruke en konkret forespørsel fra en potensiell gjestelærer som pilot for å utvikle og prøve ut en modell for hvordan gjester gjennom Erasmus+ programmet kan undervise intensive spesielemner. I perioden mars 2015 til februar 2016 har det ikke kommet forespørsler som har vært egnet til å bruke som pilot for et intensivkurs. Det kan likevel nevnes at fakultetet tok i mot gjestelærere gjennom Erasmus+ programmet i februar 2015 og oktober 2015. Disse bidro med gjesteforelesninger i eksisterende emner. Videre er nok et besøk avtalt for september 2016.

På grunn av den totale arbeidsbelastningen ved fakultetet vil det ikke arbeides videre med å legge til rette for intensive spesielemner undervist gjennom Erasmus+ lærerutveksling. Dette prosjektet videreføres derfor ikke til 2016, men legges isteden på is til et senere og mer passende tidspunkt.

5.4 Forbedring av fakultetets nettsider om utvekslingsmuligheter

Fra årsplanen: Høsten 2014 ble det gjennomført et stort arbeid ved hele UiB for å bedre informasjonen om eksisterende utvekslingsavtaler. De nye avtalenettsidene²³ utgjør en betydelig kvalitetsheving og forbedring av informasjonen om utvekslingsmuligheter, men utløser samtidig et behov for oppdatering og videreutvikling av fakultetets nettsider med mer generell informasjon om utveksling (altså ikke avtalespesifikk informasjon). Dette arbeidet vil bli prioritert i 2015 og forbedrede nettsider skal være klare i god tid før søknadsfristen for utveksling for studieåret 2016/2017.

²³ <http://www.uib.no/utvekslingsavtale>

Rapport: Enkelte oppdateringer av utvekslingsnettsidene til fakultetet ble gjort i 2015, og særlig etter innføringen av de nye og detaljerte avtalenettsidene. Enkelte presiseringer ble gjort, og det ble lagt til en oversikt som viser hvor studenter kan skrive masteroppgave i utlandet. Det ble også lagt til et verdenskart med oversikt over alle fakultetets avtaler, samt andre av UiBs avtaler som kan være aktuelle for jusstudenter. Verdenskartet peker mot avtalenettsidene for mer informasjon.

I høstsemesteret 2015 ble det foretatt en større omstrukturering av nettsidene om utveksling for å bedre tilpasse den generelle informasjonen til de nye og detaljerte avtalenettsidene. Det er blant annet lagt til en oversikt som viser hvor studenter kan skrive masteroppgave i utlandet, noe som var viktig å synliggjøre bedre i lys av endringen av forhåndsgodkjenningspraksis (se punkt 5.2). Det gjenstår fortsatt å publisere en side med «ofte stilte spørsmål». Siden er under utvikling, og når den er klar til publisering vil den kunne avlaste utvekslingsveilederne ved at det kommer noe færre spørsmål på e-post og veiledning.

Det blir tatt ut statistikk over antall besøkende på de nettsidene, og tallene viser at de nye sidene har vært brukt særlig i månedene rundt søknadsfrist for utveksling.

5.5 Utvikling av samarbeid med National Law University Delhi

Fra årsplanen: Fakultetet arbeider kontinuerlig for å kunne tilby studenter utveksling ved gode institusjoner i utlandet. De senere år har fakultetet arbeidet for flere utvekslingsavtaler i Asia. Fakultetet fikk innvilget SIU-søknad om finansiering og utvikling av samarbeid med India, og starter våren 2015 et samarbeid med særlig National Law University Delhi (NLUD). Støtten fra SIU gis over en periode på tre år, og vår indiske samarbeidspart får økonomisk støtte fra indiske myndigheter. Første delegasjon fra fakultetet avlegger NLUD besøk i slutten av mars 2015. I 2015 vil vi gjøre oss kjent med utdanningstilbudet ved NLUD og bli enige om avtaleverket som skal danne grunnlaget for gjensidig utveksling av studenter. Forhåpentligvis kan første utveksling finne sted fra og med 2016.

Rapport: En delegasjon fra fakultetet besøkte NLUD i mars og avtale om studentutveksling ble signert under besøket. De to første studentene fra NLUD ble rekruttert i løpet av høstsemesteret 2015 og ankom Bergen i januar 2016.

I november besøkte en delegasjon fra NLUD Bergen for felles seminar mellom forskere fra Delhi og Bergen (se mer om dette i Årsrapport for forskning 2015). Under besøket ble det også holdt et informasjonsmøte om NLUD for interesserte studenter. Fire studenter møtte, og to av disse endte med å søke om utveksling til NLUD studieåret 2016/2017. Ytterligere tre studenter hadde ført opp NLUD som et av valgene i søknaden sin men fikk tilbud om plass til et av universitetene de hadde rangert høyere på listen.

Som nevnt tidligere har fakultetet søkt om ytterligere stipend til indiske studenter gjennom programmet Erasmus global mobilitet. Dersom denne søknaden blir innvilget vil det ha stor betydning for utvikling og styrking av samarbeidet med NLUD.

UTVIKLING SOM HAR SKJEDD PÅ INTERNASJONALISERINGSFELTET UTOVER TILTAKENE NEDFELT I ÅRSPLANEN:

5.6 Innføring av obligatorisk engelskspråklig spesialemne – «internasjonalisering hjemme»

Fakultetsstyret vedtok i sitt møte 8. september å innføre obligatorisk engelskspråklig spesialemne i mastergraden i rettsvitenskap. Kravet om engelskspråklig emne har noen unntak. Endringen trer i kraft for studenter som oppnår graden fra og med våren 2017. Studentene ble orientert om endringen på informasjonsdagen om 5. studieår som ble holdt samme dag.

5.7 Effektivisering av søknadsbehandling knyttet til utveksling

Kvalitetssikring av studentdata før behandling av søknad om utveksling

Hvert år må utvekslingssaksbehandlere hente ut mye data fra studentdatabasen (FS – Felles System) manuelt for å sjekke at søkere er kvalifiserte for utvekslingsopphold i henhold til utdanningsplanen sin og Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet. Dette er et arbeid som tidligere har vært svært tidkrevende ettersom det må gjøres individuelt for hver enkelt av de rundt 200 søkerne til utveksling.

Nytt i 2016 var at studieseksjonen bestilte en automatisk uthenting av studentdata fra kollegaer ved Studieadministrativ avdeling (FS-hjelp). Det ble sendt en tydelig og detaljert bestilling med forespørsel om mye data som var nødvendig for behandling av søknadene. Det var usikkert hvor mye av det som ville kunne hentes automatisk istedenfor manuelt, men bestillingen viste seg å være vellykket. Den automatiske uthenting av data ga stor effektivisering av kvalitetssikringen av søkerdataene, i tillegg til å øke kvaliteten på dataene. Videre innebærer automatiseringen en betydelig tidsbesparing og fører til raskere behandling av søknadene om utveksling.

Automatisering av registrering av tilbud om utveksling og svar på søknad

Frem til 2014 måtte saksbehandlere for utveksling registrere tilbudskoder for nominasjon om utvekslingsopphold i FS manuelt for rundt 200 søkere med opptil 5 søknadsalternativ hver. Det manuelle arbeidet var tidkrevende og det kunne være risiko for feilregistreringer. I 2015 ble FS-hjelp ved Studieadministrativ avdeling utfordret av fakultetet til å se på måter å effektivisere dette arbeidet ved å overføre data automatisk inn i FS istedenfor manuelt. Vi fikk god respons og hjelp, og alle de mange tilbudskodene for nominasjon ble automatisk overført fra excel til FS med få tastetrykk. I tillegg til tidsbesparelse sikret dette også mot feilregistreringer som følge av menneskelig svikt.

I 2016 har fakultetet bidratt med erfaringsoverføring og utfordret hele UiB til å ta i bruk automatisk overføring til FS med bistand fra FS-hjelp. Slik spares det tid, og kvaliteten på dataene sikres. Som følge av initiativet fra studieseksjonen ved fakultetet, kunne tilbud om nominasjon til utveksling gå ut til *alle utvekslingssøkere* ved hele UiB samtidig, og flere dager tidligere enn foregående år.

Utvikling og implementering av elektronisk søknadsskjema for forhåndsgodkjenning og endelig godkjenning av delstudier i utlandet

For å effektivisere arbeidet med saksbehandling av søknader om forhåndsgodkjenning og endelig godkjenning av delstudier i utlandet har studieseksjonen utviklet elektroniske søknadsskjema for disse søknadene. Skjemaene ble tatt i bruk våren 2015, og endringen har vist seg å gjøre søknaden enklere å forstå for studentene og saksbehandlingen mer effektiv.

På lengre sikt skal UiB utvikle sentrale løsninger som gjør at flest mulig søknader knyttet til administrasjon av studier skal kunne leveres digitalt gjennom en påloggingsløsning. Dette ligger flere år frem i tid, og i påvente av sentrale løsninger har studieseksjonen tatt initiativ til en lokal midlertidig løsning.

Søknad om gjentak av eksamen til kontinuasjonseksamen for utvekslingsstudenter

Etter fakultetets regelverk kan studenter som er forhindret fra å gjennomføre frivillig gjentak av eksamen fordi de er på utveksling når ordinær eksamen avholdes, få gjennomføre gjentak til kontinuasjonseksamen i stedet. Så lenge studenten oppfyller vilkårene angitt i utfyllende regler § 3-4 (1) c) vil det være tilstrekkelig med en melding til fakultetet for å bli meldt opp til kontinuasjonseksamen. Likevel har studieseksjonen tidligere behandlet dette som ordinære søknader som krever en skjønnsmessig vurdering, med svarbrev sendt til hver enkelt student.

Fra studieåret 2014/2015 er prosessen effektivisert ved at samtlige studenter på utveksling får tilsendt lenke til et elektronisk søknadsskjema per epost, hvor de fyller ut relevante opplysninger om studiene sine samt oppgir hvilke emner de ønsker å gjenta til kontinuasjonseksamen. De blir deretter meldt opp og får bekreftelse på epost. Den nye ordningen er svært tids- og arbeidssparende for administrasjonen.

5.8 Tilbud om korttidsutveksling som del av nyopprettet emne som alternativ til JUS134 Rettshistorie og komparativ rett

Fra våren 2016 skal en gruppe på 10 av våre studenter gis mulighet til å delta på Chinese Law Summer Program (CLSP) ved Renmin University i Beijing. Dette er et mangeårig samarbeidsprosjekt mellom Renmin University og fem amerikanske universiteter. Det er Indiana University som er administrativt ansvarlig for CLSP. Kurset varer i fire uker, og det er professorer fra Renmin University som gir forelesningene. Kurset skal integreres i det obligatoriske emnet Rettshistorie og komparativ rett på 3. studieår i masterprogrammet i rettsvitenskap ved at det er opprettet et alternativ emne som heter JUS134-Kina Rettshistorie og komparativ rett med særskilt fokus på kinesisk rettskultur.

Tanken er at deltakelsen på CLSP kan fungere som en myk introduksjon til mer omfattende studier i Kina på et senere tidspunkt, i tillegg til å gi økt læringsutbytte i emnet Rettshistorie og komparativ rett. Det er påvist at ønsket om å reise ut i verden øker dersom en har hatt utenlandsopphold tidligere.²⁴ Dermed vil dette tiltaket kunne føre til at flere studenter velger å studere i Kina, eller i

²⁴ SIUs mobilitetsanalyse 2010: Hvorfor studere i utlandet? Norske studenter motivasjoner og barrierer for å ta et studieopphold i et annet land - en kvantitativ analyse

utlandet generelt, i løpet av femte studieår.

Tilbudet har blitt svært godt mottatt blant studentene, og det er stor interesse for å delta. I november 2015 ble det holdt et informasjonsmøte om planene, og mellom 80 og 90 studenter møtte. 68 studenter endte med å søke om å få delta, og ti av disse er tildelt plass.

Studieseksjonen og utdanningsdekanen har arbeidet tett sammen med emneansvarlig gjennom hele høsten 2015 for å etablere tilbudet og utvikle emnebeskrivelse, informasjon, retningslinjer for tildeling av plass og ulike administrative rutiner. Arbeidet med rutineutvikling fortsetter våren 2016 etter hvert som det nye tilbudet settes ut i livet.

5.9 Tilbud om å kombinere studier og praksis under utveksling til Kina

Fakultetsledelsen ønsker at enda flere av studentene utveksler til Kina i løpet av femte studieår, og studiedekanen holder derfor på å etablere et nytt tilbud der studentene fra og med våren 2017 kan kombinere studier hos et av fakultetets partneruniversitet med traineeopphold hos norske eller internasjonale bedrifter og organisasjoner i Kina.

Første februar var fristen for å søke om utveksling for studieåret 2016/2017, og søkertallene viser at dette tiltaket ser ut til å ha effekt på interessen for studier i Kina. I alt er det tolv studenter som skal utveksle til Kina i løpet av studieåret 2016/2017. Dette er en dobling sammenlignet med studieåret 2015/2016. Ti av disse studentene skal delta på det nye tilbudet der en kombinerer studier og praksis.

6. RAPPORTERTE UTDANNINGSDATA FOR 2015

Fakultetet rapporterer hvert år kvantitative data til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Fra 2015 inkluderes et utvalg av de rapporterte dataene i årsrapport for utdanning for at studieutvalget skal være kjent med nøkkeltall for utdanning ved fakultetet. Også tall for tidligere år er inkludert slik at studieutvalget kan se utviklingen over tid.

6.1 Studieprogram

Studietilbudet ved Det juridiske fakultet i 2015 omfatter

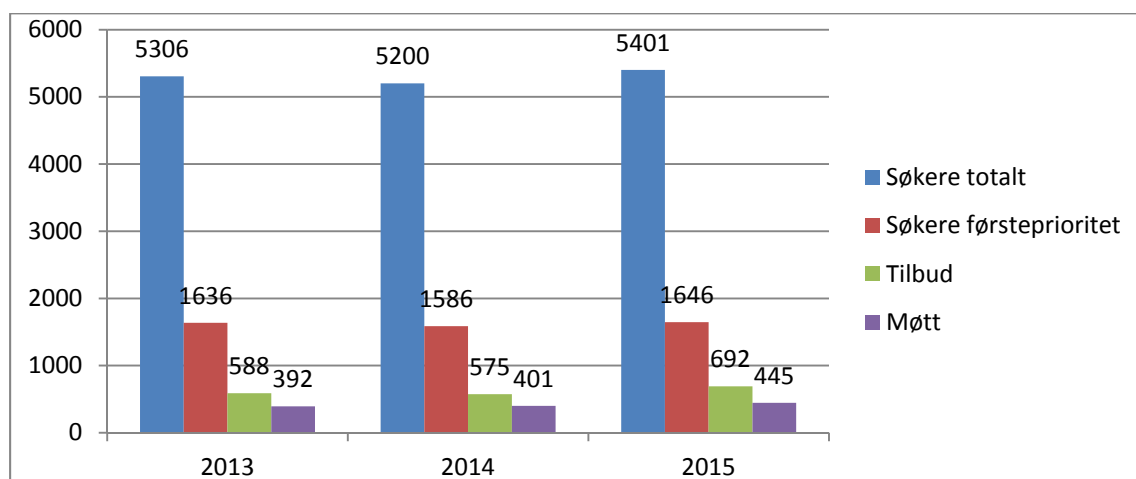
- Ph.d.-programmet i rettsvitenskap (omtalt i Årsrapport for forskning 2015 og behandles ikke nærmere her)
- Femårig masterprogram i rettsvitenskap (studierett MAJUR)
- Toårig masterprogram i rettsvitenskap (studierett MAJUR-2)
- Enkeltemner («spesialemer») på masternivå som tilbys
 - som spesialemer på masterprogrammene i rettsvitenskap
 - til innreisende utvekslingsstudenter (studierett INTL-JUS)

- o studenter ved andre fakultet ved UiB, studenter frå andre institusjoner, tidligere studenter og andre kvalifiserte søkere (studierett JUSVALG)
- o til personer som har oppnådd graden master i rettsvitenskap og som ønsker å studere videre i inntil ett år, umiddelbart etter oppnådd grad (studierett POSTMAJUR)

6.2 Søkertall

Tabellen under viser søkertallene fra årets opptak til det femårige integrerte masterprogrammet i rettsvitenskap via Samordna opptak (NOM-opptaket) sammenliknet med 2014 og 2013.

Masterprogrammet i rettsvitenskap ved UiB er sammen med rettsvitenskap (oppstart høst) ved UiO, siviløkonomutdanningen ved NHH og politiutdanningen ved PolitiHøgskolen de fire mest populære studiene i Norge målt i antall primærsøkere. Rettsvitenskap i Bergen har vært rangert som nr. 3 siden 2011.

Nedenfor følger en oversikt over poenggrensene til opptaket de siste årene for integrert master i rettsvitenskap.

Poenggrenser opptak JUS	2012		2013		2014		2015	
	Ord.	Kvote	Ord.	Kvote	ord.kvote	førstegang	Ord.	Kvote
UiB	55,6	50,5	56,7	50,5	57,4	51	57,4	51,2
UiO høst	59,4	52,3	59,8	52,7	60,3	52,6	60,6	53,8
UiO vår	57,2	49,6	57,8	50	58,3	50,3	58,5	51,2
UiT	55,3	49,8	56,3	49,6	56,8	49,6	56,6	50,4

I tillegg mottok fakultetet totalt 94 søknader om opptak til det toårige masterprogrammet. Søknader leveres elektronisk via Søknadsweb. Av de 94 søkerne, var 75 kvalifiserte for opptak. Alle programmets 30 studieplasser ble fylt, og de 30 studentene semesterregistrerte seg høsten 2015.

Fakultetet behandler også søknader til poststudierett, særskilt studierett til valgemner og søknader fra internasjonale utvekslingsstudenter. Se ellers sak 85/15 til fakultetsstyret 27.10.2015 om

opptak²⁵.

6.3 Studenttall (kilde DBH)

I 2015 var det totalt 2307 registrerte studenter ved fakultetet. 1852 av disse, eller 80 %, var registrert på det femårige masterprogrammet i rettsvitenskap.

Studieprogramnavn	2011 Studenter totalt	2012 Studenter totalt	2013 Studenter totalt	2014 Studenter totalt	2015 Studenter totalt
Innføring i juridiske emner			19		15
Integrert masterprogram i rettsvitenskap	1 936	1 928	1 853	1 811	1 852
Internasjonale programmer og avtaler	88	114	131	113	148
Masterstudiet i rettsvitenskap - start høst	1	1			
Planrett				25	24
Poststudierett - Det juridiske fakultet				39	63
Særskilt valgemenne jus	91	107	100	107	147
Toårig masterprogram i rettsvitenskap				30	58
Videreutdanning - juridiske emner	53	30	48		
Sum	2 169	2 180	2 151	2 125	2 307

Kjønnsfordeling (kilde DBH)

I 2015 var 1202 av de 1852 studentene på det femårige masterprogrammet i rettsvitenskap kvinner. Dette utgjør en kvinneandel på 64,9 %. Tilsvarende er kvinneandelen på det toårige masterprogrammet i rettsvitenskap 79,3 % (46 av 58). Av innreisende utvekslingsstudenter var 64 % kvinner (95 av 148). Av det totale antallet studenter ved fakultetet i 2015 (2307) er kvinneandelen på 65,7 %.

²⁵ http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/fakultetstyremote_27.okt_til_publicisering.pdf

6.4 Studiepoengproduksjon per student (egenfinansiert) (kilde DBH)

	2012	2013	2014	2015
Femårig masterprogram i rettsvitenskap pr student registrert høst (hele året)	47,17 (48,41)	50,51 (51,22)	47,62 (49,01)	48,45 (50,85)
Toårig masterprogram i rettsvitenskap pr student registrert høst (hele året)	-	-	20 (40)	34,31 (45,23)
Det juridiske fakultet totalt pr student registrert høst (hele året)	45,52 (47,37)	48,83 (50,17)	45,37 (48,05)	45,07 (48,55)
UiB som helhet, hele året	43,93	43,78	43,33	44,14
Sektoren som helhet, hele året	43,57	43,2	43,73	44,53

Det offisielle studenttallet fastsettes i høstsemesteret, og antall studiepoeng per student fastsettes med utgangspunkt i dette tallet. Studenttallet er alltid høyest i høstsemesteret. Som vist i tabellen over ser en at tall som viser produksjon i forhold til studentmassen fordelt på hele året er høyere, siden studenttallet er lavere i vårsemesteret. Tallet for 2013 er kunstig høyt siden emnet JUS241 Strafferett hadde eksamen både høst og vår som følge av omlegginger på 4. studieår.

6.5 Antall studiepoengs-årsenheter (egenfinansiert) (kilde DBH)

Det juridiske fakultet	2011	2012	2013	2014	2015
samlet antall studiepoengs-årsenheter	1 544,82	1 574,43	1 640,85	1 526,37	1 634,23

Studentenes studiepoengsproduksjon utgjør del av universitetets finansiering. Universitetet får 40 % av finansieringen som resultatuttelling, fastsatt i ulike kategorier og satser for ulike fagområder. Masterprogrammet i rettsvitenskap er plassert i kategori E. For statsbudsjettet 2016 er 40 %-satsen fastsatt til kr 45 000 pr. enhet. Fakultetet får 75 % av denne summen utbetalt to år etter at studiepoengene er produsert.

Studiepoengsproduksjonen for 2013 var kunstig høy som følge av at emnet JUS241 Strafferett byttet semester og at det ble gjennomført eksamen både vår og høst, samt at vi hadde mange internasjonale studenter.

Studiepoengsproduksjonen for 2016 er økt som følge av flere forhold: Innføringen av det 2-årige masterprogrammet fra 2014, som fra og med høsten 2015 har to kull, samt at overbookingen til det 5-årige programmet er økt som følge av økt antall studenter som søker om godskriving av ekstern juridisk utdanning. I 2015 var det et rekordhøyt antall internasjonale studenter og antallet studenter på særskilt studierett til spesielemner økte. Som følge av økte studenttall, og ventelig tilsvarende opptak i 2016 som i 2015, forventer fakultetet noe økning i antall studiepoengsenheter også for 2016.

6.6 Gjennomføring i henhold til utdanningsplan (kilde DBH)

I 2015 var studentenes gjennomføring av studiet i henhold til planlagt utdanningsplan på 88 % (86 % i 2014). Fakultetet har den nesthøyeste gjennomføringsprosenten ved Universitetet i Bergen. Planlagt utdanningsplan vil si studentenes reelle utdanningsplan, ikke plan i henhold til normert tid. Dermed sier tallene kun noe om samlet hvor flinke fakultetet er til å følge opp studentene og hvor flinke studentene er til å søke om endring av utdanningsplan når de blir forsinket i utdanningen.

6.7 Karakterfordeling (kilde DBH)

	A	B	C	D	E	F	totalt
Karakterer for alle emner i masterprogrammet i rettsvitenskap, hele 2015	11,24%	27,35%	37,12 %	16,35 %	5,61 %	2,33 %	100 %
Karakterer for alle emner i masterprogrammet i rettsvitenskap, hele 2014	12,18%	27,48%	36,23 %	16,93 %	5,2 %	1,98 %	100 %
Karakterer for alle emner i masterprogrammet i rettsvitenskap, hele 2013	12,56%	27,38%	34,95 %	17,59 %	5,12 %	2,39 %	100 %

Alle karakterer, uavhengig av studentkategori/studienivå, inkluderer EVU.

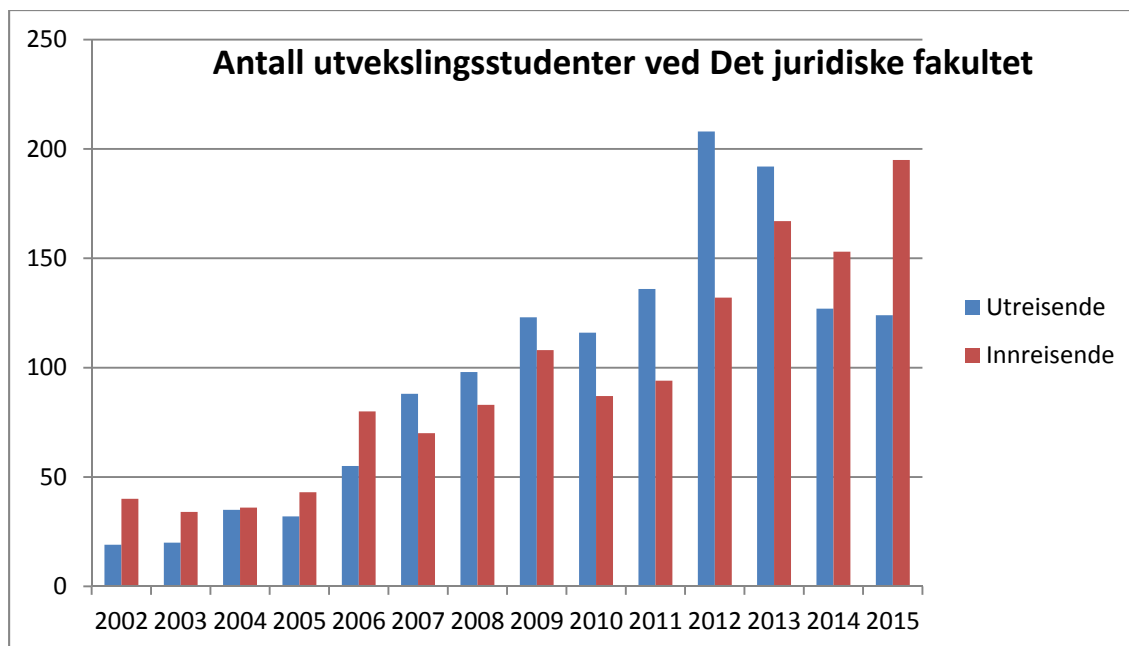
	A	B	C	D	E	F	totalt
Karakterfordeling masteroppgave vår og høst 2015	33,45 %	35,19 %	25,44 %	4,88 %	0,7 %	0,35 %	100 %
Karakterfordeling masteroppgave vår og høst 2014	32,92 %	35 %	24,17 %	5 %	2,08%	0,83 %	100 %
Karakterfordeling masteroppgave vår og høst 2013	37,01 %	33,45 %	23,49 %	5,34 %	0 %	0,71 %	100 %
Karakterfordeling masteroppgave vår og høst 2012	43,46 %	29,62 %	18,46 %	6,54 %	1,15%	0,77 %	100 %
Karakterfordeling masteroppgave vår og høst 2011	37,07 %	37,93 %	18,53 %	4,74 %	1,72%	0 %	100 %
Karakterfordeling masteroppgave vår og høst 2010	53,3 %	33,48 %	10,57 %	1,76 %	0,44%	0,44 %	100 %

Samlet for både JUS399 og JUS398.

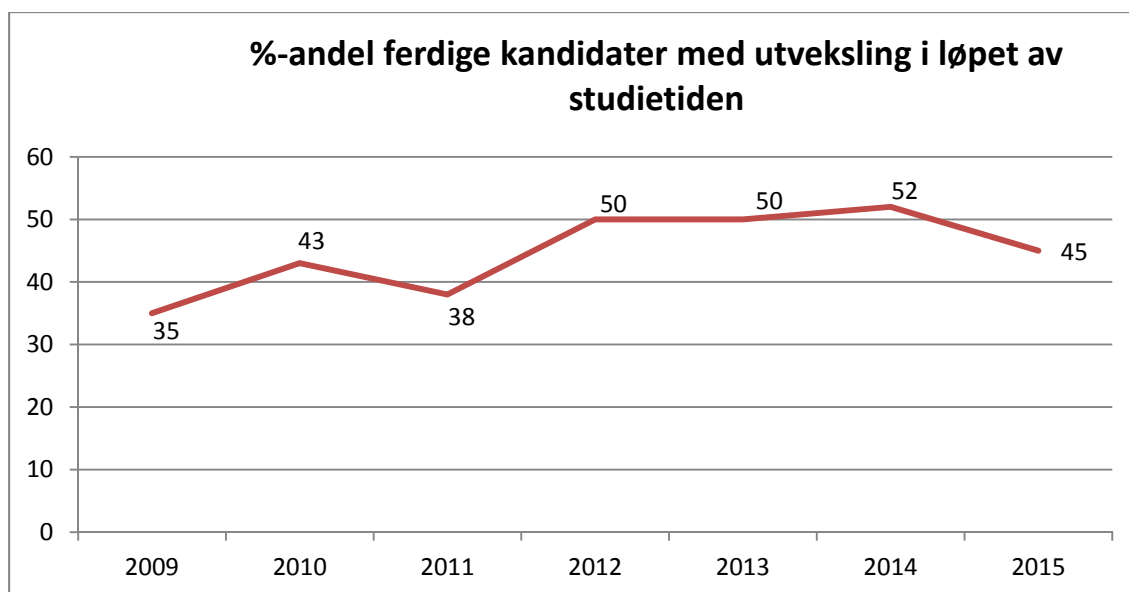
Utviklingen i karakterer på masteroppgaver de to siste årene kan tilsi at justeringene som er gjort ved fakultetet, blant annet større grad av kommisjonssensur, har hatt en virkning.

6.8 Utvekslingsstudenter (kilde DBH)

I 2015 var det totalt 319 utvekslingsstudenter ved fakultetet (mot 280 i 2014). Disse fordeler seg på 124 (127) utreisende og 195 (153) innreisende. Vi ser en økning av innreisende studenter på hele 27 % fra 2014 til 2015, og hvis vi ser fem år tilbake i tid (2011) er økningen på hele 107 %, altså mer enn dobling av antall innreisende studenter i løpet av fem år.

Det har i mange år vært et ønske at fakultetet skal ta i mot (minst) like mange innreisende studenter som det antallet studenter fakultetet sender ut, blant annet for å gjøre opp for studiepoengproduksjonen og de medfølgende inntektene fakultetet går glipp av ved at studentene isteden avlegger eksamen ved institusjoner i utlandet. Det er derfor gledelig å se at dette målet nå er oppnådd og at både i 2014 og 2015 har antallet innreisende studenter for første gang vært høyere enn antallet utreisende studenter.

Andelen av de som oppnår graden master i rettsvitenskap som har vært på utveksling i løpet av studietiden, går ned for første gang siden 2011. Av de som oppnådde graden i 2015 hadde 45 % vært på utveksling (mot 52 % i 2014). Når vi ser denne andelen i lys av at antallet utreisende studenter har vært lavere i både 2014 og 2015 enn i de ekstraordinære årene 2012 og 2013, er dette en forventet nedgang. Fakultetet er likevel langt over måltallet for utveksling ved Universitetet i Bergen som inntil 2015 var 30 %. Vi oppfyller også måltallet på 40 % som er vedtatt for strategiperioden 2016-2022.

6.9 Antall ferdige kandidater (kilde DBH)

År	2011	2012	2013	2014	2015
Antall	270	325	345	292	299

Antallet ferdige kandidater hadde en topp i 2012 og 2013. Noe som kan ha bakgrunn i høye opptakstall i både 2007 og 2008. For opptakene i 2009 og 2010 var fakultetet pålagt å treffe på måltallet for opptak, som den gang var 350, så godt det lot seg gjøre, noe som kan ha bidratt til reduserte kandidattall for 2014 og 2015. Etter tildeling av nye studieplasser fra og med 2011 har fakultetet hatt 380 som måltall for opptak og vi forventer en økning i antall ferdige kandidater fra og med 2016, både på grunn av dette samt opprettelsen av det 2-årige masterprogrammet fra 2014. De første kandidatene på det 2-årige programmet fullfører graden sin i 2016. Det økende antallet studenter som får godskrevet ekstern juridisk utdanning inn i det 5-årige programmet, samt økning i overbooking ved opptak som følge av dette, vil føre til økt kandidattall på sikt.

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetsdirektøren

Universitetsmuseet i Bergen, Direktørens stab
Fakultetene

Referanse

2015/13355-STVE

Dato

20.12.2015

Forsknings, forskerutdannings- og utdanningsmeldinger 2015

Som del av arbeidet med universitetets forskningsmelding, forskerutdanningsmelding og utdanningsmelding, skal det utarbeides egne meldinger fra fakulteter og institutter. Institusjonens meldinger skal behandles i Universitetsstyret i første halvår.

Universitetsledelsen er opptatt av at meldingene skal ha et hensiktsmessig format, som både sikrer effektiv rapportering og tydelig får fram satsinger og resultat, styrker og svakheter. Meldingene bør derfor ikke være mer enn 6 sider totalt. Maler for meldingene følger vedlagt.

I styresak 124/15 gis en vurdering av studiepoengproduksjon og frafall. En rekke tiltak er iverksatt og flere er planlagt for å styrke gjennomføringen og redusere frafall. Tross flere tiltak har det ikke vært store endringer i gjennomstrømmingen de siste årene. Fakultetene bes i den forbindelse vurdere effekten av igangsatte tiltak i forhold til gjennomstrømming og frafall.

Frist for innlevering settes til 10. april 2016. Meldingen vil bli drøftet i utdanningsutvalget og forskningsutvalget før endelig behandling i universitetsstyret.

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Steinar Vestad
seniorrådgiver

Vedlegg:

1. Maler for meldinger 2015

Kopi:

Forskningsadministrativ avdeling
Studieadministrativ avdeling

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 01
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Muséplass 1
Bergen

Saksbehandler
Steinar Vestad
55589252

Vedlegg

Mal for meldinger:

Punktene nedenfor angir områder som skal omtales i meldingene. Samlet lengde for meldingene skal ikke overstige 6 sider. Frist for innsending er 10. april 2016.

Utdanningsmelding:

- Oppfølging av prioriteringer omtalt i utdanningsmeldingen for 2014 og planer og prioriteringer for 2016.
- Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak fakultetet har hatt særlig oppmerksomhet om i 2015.
- Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet i 2015.
- Studieprogramevalueringer. Gjennomføring i 2015 og planer for 2016.
- Planer for utvikling av studietilbudet, opprettinger/justeringer/nedleggelser av studieprogram, vurdering av robusthet i fagmiljøet og fordeling av studieplasser for 2017.
- Aktivitet i etter- og videreutdanning. Status i 2015 og planer for 2016.
- Gjennomstrømming i studieprogrammene

Forskerutdanningsmelding

- Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskerutdanningsmeldingen for 2014 og planer og prioriteringer for 2016.
- Forholdet mellom forskerutdanning og forskningssatsninger ved fakultetet – beskrivelse av situasjonen og planlagte tiltak.
- Gjennomstrømning – beskrivelse av situasjonen og planlagte tiltak for å forbedre denne.
- Underkjenning – beskrivelse av situasjonen og planlagte tiltak for å holde antallet nede (hvor mange 1. gangs underkjenninger, hvor mange 2. gangs underkjenninger).
- Veilederopplæring – beskrivelse av situasjonen og planlagte tiltak.
- Internasjonalisering – beskrivelse av situasjonen og planlagte tiltak for internasjonal rekruttering og ph.d.-kandidatenes deltakelse på internasjonale konferanser/utenlandsopphold (ref. informasjon i fremdriftsrapporter).
- Karriereveiledning – Beskrivelse av situasjonen og planlagte tiltak.
- Publisering: Vurdering av publiseringsvirksomheten til ph.d.-kandidatene (ref. informasjon i fremdriftsrapportene) samt eksisterende og planlagte tiltak.
- Andre forhold av særlig betydning for fakultetets håndtering av forskerutdanningen som har endret seg, eller som man planlegger å endre i perioden.

Forskningsmelding:

- Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskningsmeldingen for 2014 og planer og prioriteringer for 2016.

- Prioritert forskningssamarbeid med andre forskningsinstitusjoner samt samfunns- og næringsliv - lokalt, nasjonalt og internasjonalt.
- Arbeid for å styrke forskningsledelse, organisering og strategisk planlegging.
- Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsinger (pågående og planlagte), samt oppfølging av fagevalueringer fra 2014..
- Prioriterte investeringer i forskningsinfrastruktur (oppgraderinger/nyinvesteringer) og tiltak for optimalisert utnyttelse og tilgjengeliggjøring av infrastrukturer for interne og eksterne brukere.
- Kort omtale av arbeid for mobilisering og økt deltakelse i Horizon2020 og annen ekstern finansiert virksomhet.
- Tiltak som kan styrke publiseringen, særlig på nivå II.

Fakultetene

Referanse

2015/13355-TOVST

Dato

14.01.2016

Vedrørende utdanningsmelding for 2015, tilleggsbestilling

Vi viser til brev til fakultetene om forsknings-, forskerutdannings- og utdanningsmelding datert 20.12.15. Av brevet går det fram hvilke tema som det skal rapporteres på.

Når det gjelder Utdanningsdelen av meldingen, ber vi om at det i tillegg til temaene som går fram av brev med vedlegg, rapporteres på følgende punkter:

- Resultatene fra Studiebarometeret i 2014 og 2015; hvilke tiltak er gjennomført i 2015 og/eller planlagt gjennomført i 2016.
- Fakultetenes arbeid med frafall og gjennomstrømming, med referanse til oppfølgingspunktene som er listet i styresak 124/15.
- Jf. punktet om programevaluering i malen: Vi ber om at det under dette punktet i tillegg sies noe om bruken av kvalitetsbasen ved emne- og programevalueringer.

Tilleggene skal ikke medføre endringer i meldingenes lengde.

Vennlig hilsen

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Ingvild Greve
underdirektør